

Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śl.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim za rok 2016

KWIECIEŃ 2017

SPIS TREŚCI

I.	POZIOM BEZROBOCIA	4
II.	DANE O BEZROBOCIU Z PODZIAŁEM NA GMINY POWIATU WODZISŁAWSKIEGO	7
III.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	8
1.	Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	8
2.	Bezrobotni według wieku.....	8
3.	Bezrobotni według poziomu wykształcenia.....	9
4.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	10
IV.	USŁUGI RYNKU PRACY.....	12
1.	Pośrednictwo pracy	14
1.1.	Pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w podjęciu odpowiedniego zatrudnienia.....	14
1.2.	Oferty pracy	15
1.3.	Wakacyjny Kiermasz Pracy.....	16
1.4.	Giedy pracy	17
1.5.	Oferty pracy za granicą – sieć EURES	18
1.6.	Zatrudnianie cudzoziemców	20
1.7.	Program specjalny „Zaczynamy od przedszkola”	21
1.8.	Prace społecznie użyteczne.....	22
1.9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	22
1.10.	Aktywne poszukiwanie pracy przez bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez dostęp do nowych technologii i Internetu.	23
1.11.	Strefa Pracodawcy	24
1.12.	Monitoring rynku pracy	26
2.	Poradnictwo zawodowe.....	30
2.1.	Dane statystyczne.....	30
2.2.	Charakterystyka usług grupowego poradnictwa zawodowego.....	31
2.3.	Przykłady dobrych praktyk stosowanych w poradnictwie zawodowym.....	33
2.3.1.	Program „Uczeń w urzędzie”	33
2.3.2.	Dobór kandydata do stanowiska pracy.....	34
2.4.	Poradnictwo psychologiczne	35
3.	Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy	36
4.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	38
V.	REALIZOWANE INSTRUMENTY RYNKU PRACY	40
1.	Karta Młodego Przedsiębiorcy	42
2.	Nowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia	42
2.1.	Bon szkoleniowy	42
2.2.	Bon na zasiedlenie.....	43
2.3.	Refundacja części kosztów wynagrodzeń bezrobotnych do 30 roku życia	43
3.	Pomoc w podjęciu zatrudnienia osobie powyżej 50 roku życia	43
VI.	POWIATOWA RADA ZATRUDNIENIA	44
VII.	WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W ROKU 2015 i 2016	45
VIII.	PROJEKTY NA RZECZ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.....	47
IX.	PODSUMOWANIE	48

WSTĘP

Rok 2016 był dla rynku pracy powiatu wodzisławskiego okresem bardzo korzystnych zmian, z dużą dynamiką spadku bezrobocia; był rokiem wzrostu podaży ofert pracy, wspartego znaczną kwotą ponad **12,5 mln** zł środków Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i funduszy unijnych. Środki te zostały skierowane na dofinansowanie programów rynku pracy dla **1523** osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim jest instytucją rynku pracy, która realizuje zadania szczegółowo określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do najważniejszych z nich należą: promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa w ramach dostępnych usług i instrumentów rynku pracy. W działaniach skierowanych na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy PUP współpracuje z pracodawcami, instytucjami szkoleniowymi, samorządami, Ochotniczymi Hufcami Pracy, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami dialogu społecznego.

Usługi świadczone przez PUP Wodzisław Śląski dostosowane są do wymagań każdego klienta. Opierają się w dużej mierze na nowoczesnych rozwiązaniach informatycznych, które wdrażane są przez urząd równoległe z postępem technicznym oddziaływującym także na rynek pracy.

W 2016 r. działania na rzecz lokalnego rynku pracy koncentrowały się na:

- przedsięwzięciach zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwaniu i gospodarowaniu środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracy z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowaniu lokalnego rynku pracy w celu doskonalenia jakości świadczonych usług,
- organizowaniu i finansowaniu programów rynku pracy,
- realizowaniu zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- poprawie organizacji i jakości obsługi osób bezrobotnych i pracodawców.

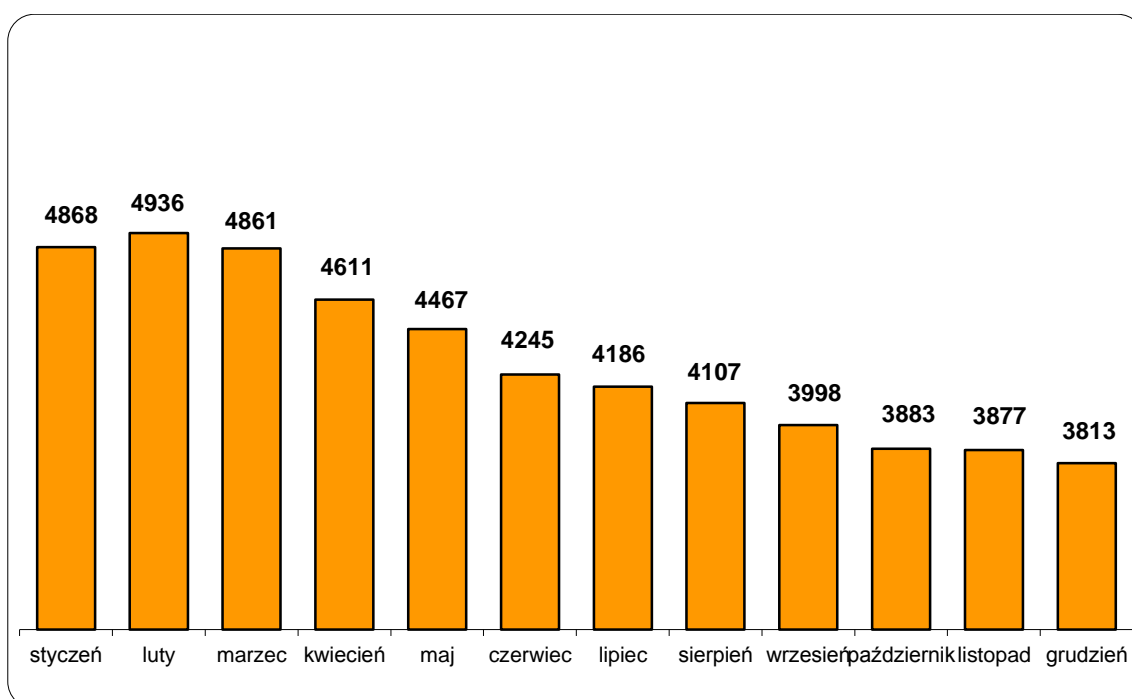
W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono dane statystyczne, obrazujące poziom i strukturę bezrobocia w powiecie wodzisławskim w roku 2016, a także opis wielu działań, szczególnie z dziedziny poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, które wspomagały osoby bezrobotne w dokonywaniu wyborów zawodowych.

I. POZIOM BEZROBOCIA

Poziom bezrobocia w końcu 2016 roku był o **16,9% niższy** niż w roku poprzednim. W porównaniu do grudnia 2015 roku, rok następny zakończył się bardzo dużym spadkiem liczby zarejestrowanych:

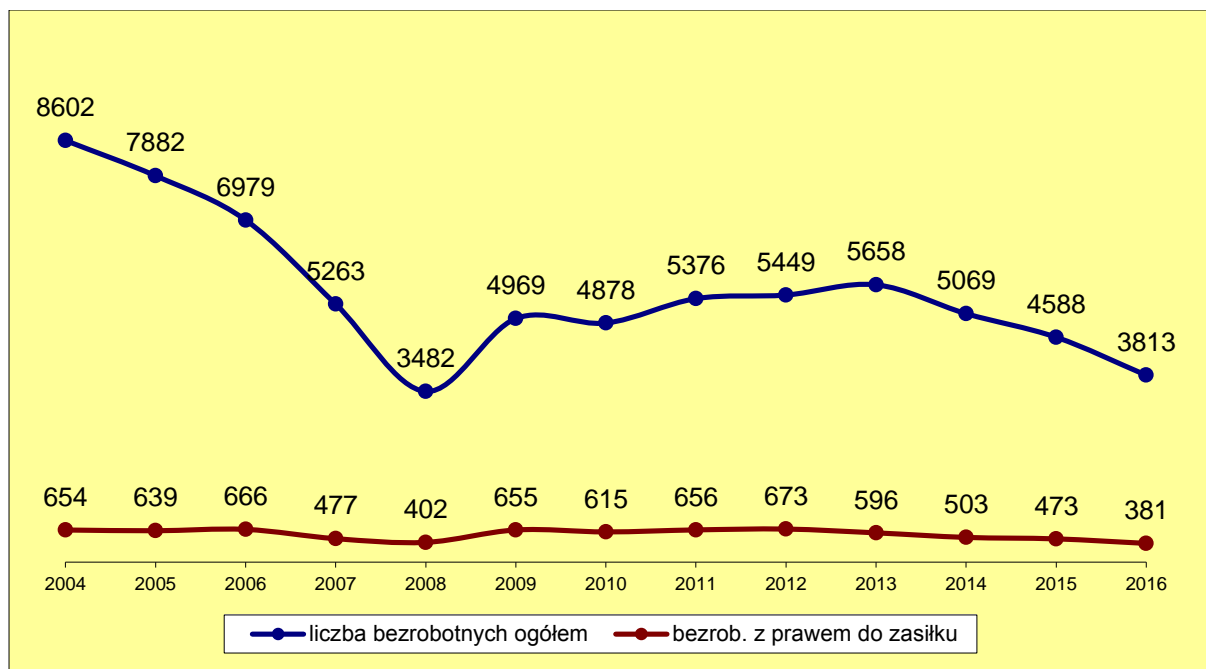
- grudzień 2015 roku – **4588** bezrobotnych, w tym 2864 kobiet
- grudzień 2016 roku – **3813** bezrobotnych, w tym 2413 kobiet - **spadek o 775** osób ogółem, w tym o 451 kobiet.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od I.2016 r. do XII.2016 r.

Corocznie liczba bezrobotnych ulega sezonowym wahaniom: najwyższa jest w miesiącach zimowych (styczeń – luty) i spada wiosną, gdy rośnie zapotrzebowanie na pracowników sezonowych, szczególnie w branży budowlanej, gastronomii i transporcie. Wiosna to również początek sezonowych wyjazdów do pracy do krajów Unii Europejskiej, szczególnie do Holandii i Niemiec. Po raz pierwszy w historii badania poziomu bezrobocia nie nastąpiło zjawisko wzrostu liczby bezrobotnych w miesiącach listopad – grudzień.

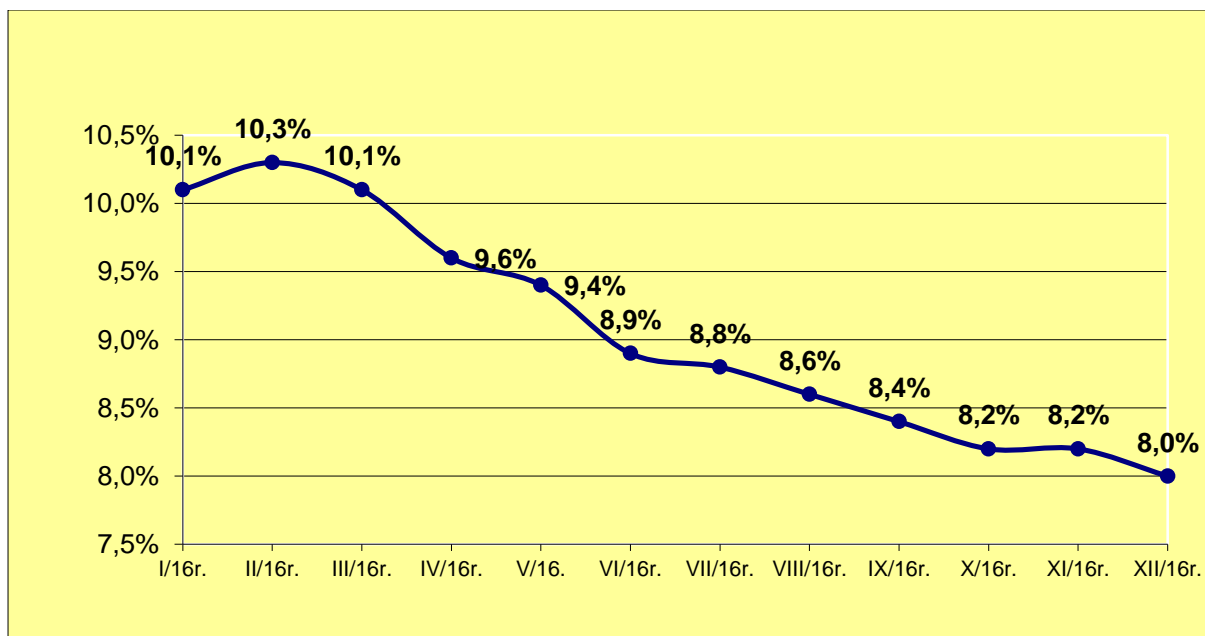
Wykres 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2004-2016 (stan na 31 grudnia)

Poziom bezrobocia od czasu akcesji Polski do struktur Unii Europejskiej znacznie się obniżył. Zaangażowanie funduszy unijnych w programy na rzecz aktywizacji zawodowej, otwarcie rynków pracy innych krajów członkowskich oraz zniesienie barier w przepływie towarów i usług między krajami UE, a przede wszystkim dobra koniunktura w gospodarce, spowodowały wzrost liczby miejsc pracy i uruchomiły mechanizmy prozatrudnieniowe.

W roku 2016 zanotowano drugi, obok roku 2008, najniższy poziom bezrobocia od czasu jego rejestrowania, czyli od roku 1990.

Wykres 3. Miesięczne wskaźniki stopy bezrobocia w powiecie wodzisławskim w okresie I-XII 2016 r.

Stopa bezrobocia to wielkość statystyczna opisująca nasilenie zjawiska bezrobocia w danej populacji. Jest mierzona jako stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie.

Stopa bezrobocia w powiecie wodzisławskim wahała się w ciągu roku między **10,1%** w styczniu a **8,0%** w grudniu 2016r.

Dla porównania:

- stopa bezrobocia dla woj. śląskiego w grudniu 2016 wyniosła 6,6%
- stopa bezrobocia dla Polski w grudniu 2016 wyniosła 8,3%.

II. DANE O BEZROBOCIU Z PODZIAŁEM NA GMINY POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu wodzisławskiego wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.

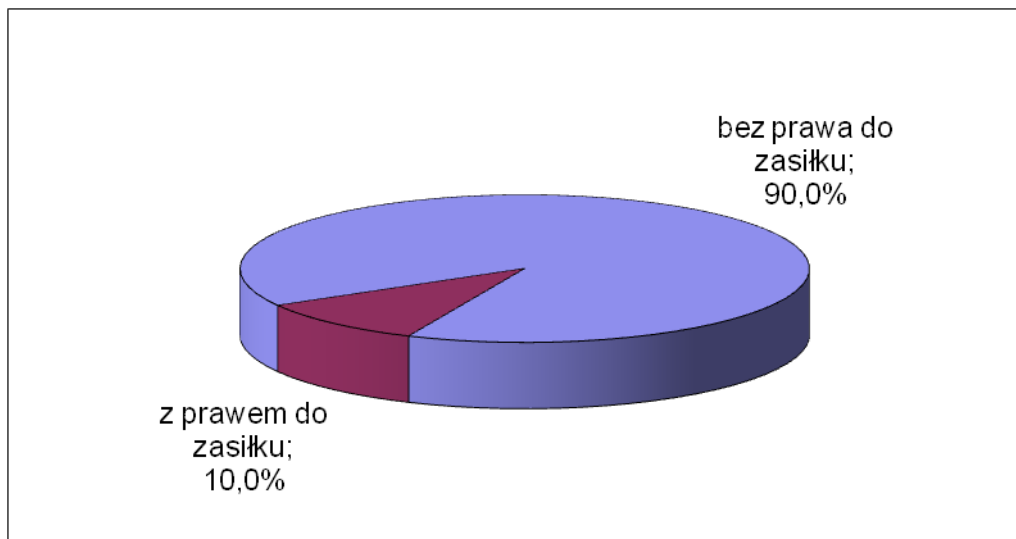
wyszczególnienie (gmina)	liczba bezrobotnych		
	2015	2016	spadek (w %)
Wodzisław Śl.	1 536	1 256	18,2
Rydułtowy	704	635	9,8
Radlin	526	429	18,4
Pszów	428	393	8,2
Godów	355	290	18,3
Gorzyce	552	425	23,0
Marklowice	129	104	19,3
Mszana	180	132	26,6
Lubomia	178	149	16,2
RAZEM	4 588	3 813	16,9

W roku 2016 - w porównaniu do roku poprzedniego - nastąpił w powiecie spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 16,9%. Największy spadek zanotowano w Mszanie (o 26,6%) i w Gorzycach (o 23,0%). Znaczny, ponad 18-procentowy spadek poziomu bezrobocia nastąpił również w Wodzisławiu Śląskim, Radlinie i Godowie.

III. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Wykres 4. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

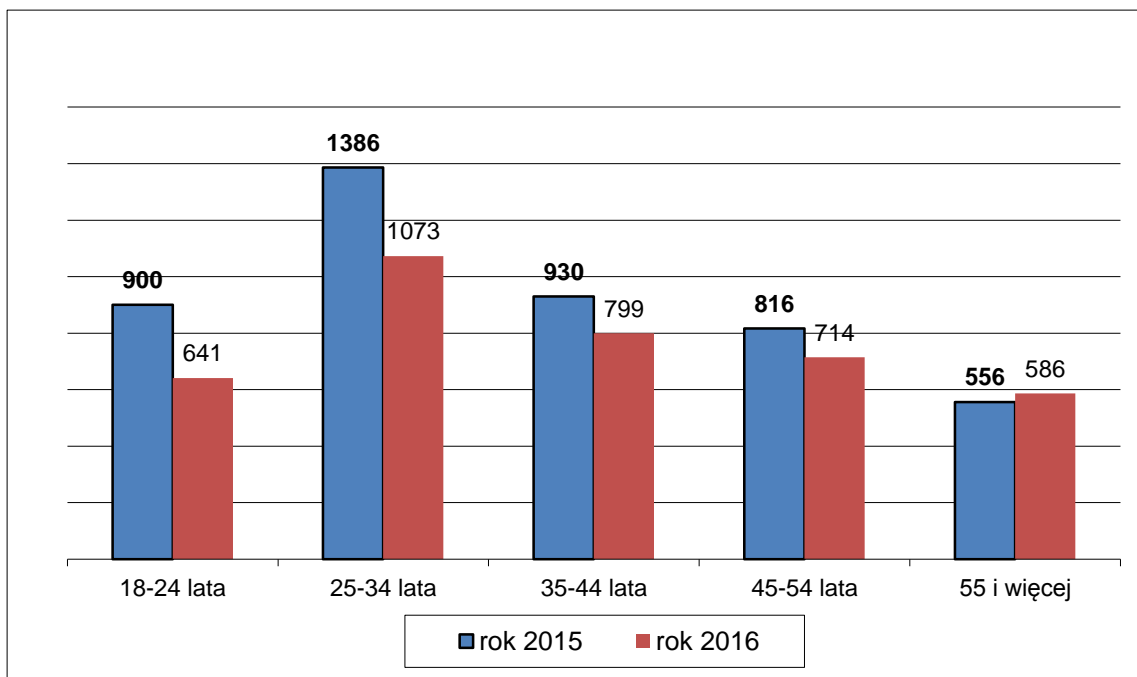

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych w końcu 2016 r. posiadało 381 osób (**10,0%**). Odsetek osób z prawem do zasiłku dla województwa śląskiego jest znacznie wyższy i wynosi **13,5%**.

W porównaniu do grudnia roku 2015 nastąpił spadek aż o 92, czyli o 19%, liczby osób uprawnionych do pobierania świadczeń.

2. Bezrobotni według wieku

Wykres 5. Bezrobotni wg wieku ogółem (wartości liczbowe) - stan na 31 grudnia 2015 i 2016 r.

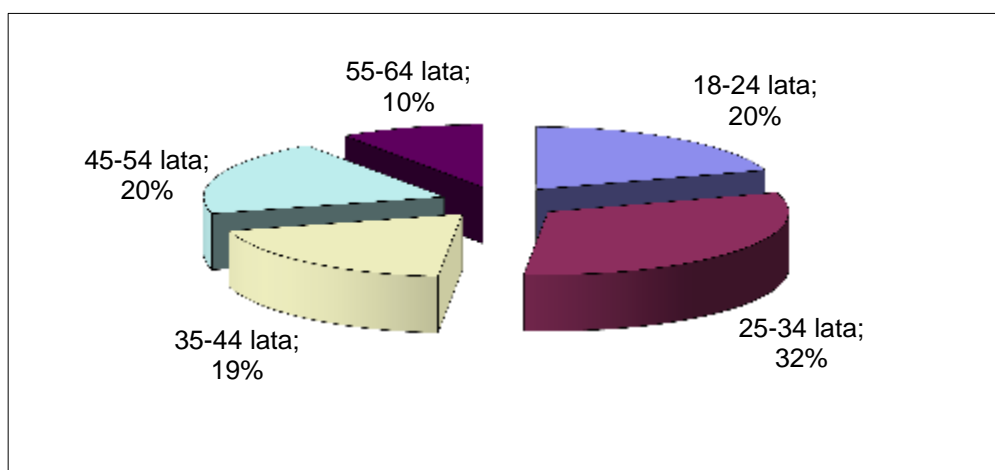

Grupą, która wymaga szczególnego wsparcia na rynku pracy jest młodzież. W porównaniu do grudnia 2015 roku udział młodzieży w całej populacji bezrobotnych co prawda zmniejszył się w grupie osób do 25 roku życia o 259 osób, tj. o 28,7%, jednak nadal stanowią oni prawie 1/6 wszystkich zarejestrowanych (**16,8%**). Wskaźnik ten jest w powiecie wodzisławskim o wiele wyższy niż średni dla województwa śląskiego, który wynosi **11,3%**.

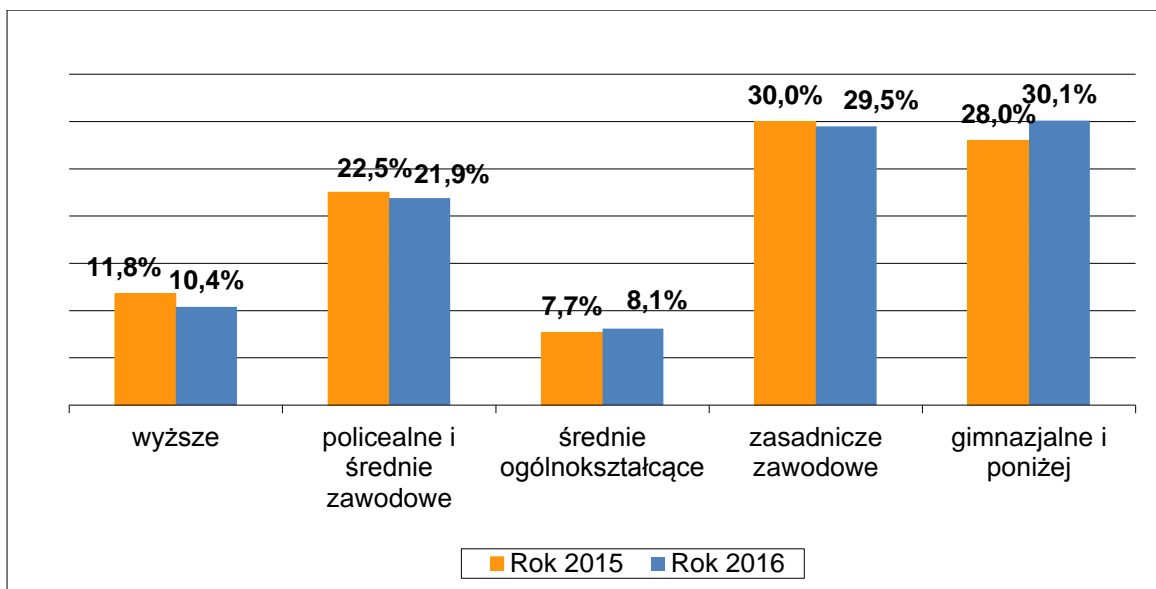
Bezrobotni, którzy ukończyli 50 lat stanowili w grudniu **24,8%** wszystkich zarejestrowanych (**949** osób). Grupa ta zmniejszyła się na przestrzeni roku o **31** osób, lecz jej udział w całej populacji bezrobotnych wzrósł w ciągu roku o 3,5%. W województwie śląskim odsetek osób 50+ jest znacznie wyższy i wynosi **30,4%**.

3. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Wykres 6. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia (w%) - stan na 31.12.2016 r.

Wykres 7. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia (wartości liczbowe) - stan na 31 grudnia 2015 i 2016 r.

Struktura wykształcenia osób bezrobotnych z powiatu wodzisławskiego pozostała w dwóch ostatnich latach na podobnym poziomie, nieznacznie jedynie spadła w grupie osób z wykształceniem wyższym. Aktualnie stanowią oni **10,4%** zarejestrowanych (rok wcześniej – **11,8%**). W tej grupie bezrobocie długotrwałe występuje z najmniejszym natężeniem (ponad połowa – 55% - znajduje pracę do 6 miesięcy od dnia zarejestrowania).

Około 74% bezrobotnych z dyplomem szkoły wyższej to kobiety. Powodem dużego bezrobocia wśród kobiet z wykształceniem wyższym jest wybieranie takich kierunków studiów, które nie mają skutecznego przełożenia na miejsca pracy po ich ukończeniu. Są to głównie kierunki humanistyczne, a szczególnie pedagogika i kierunki nauczycielskie, socjologia, politologia, itp.

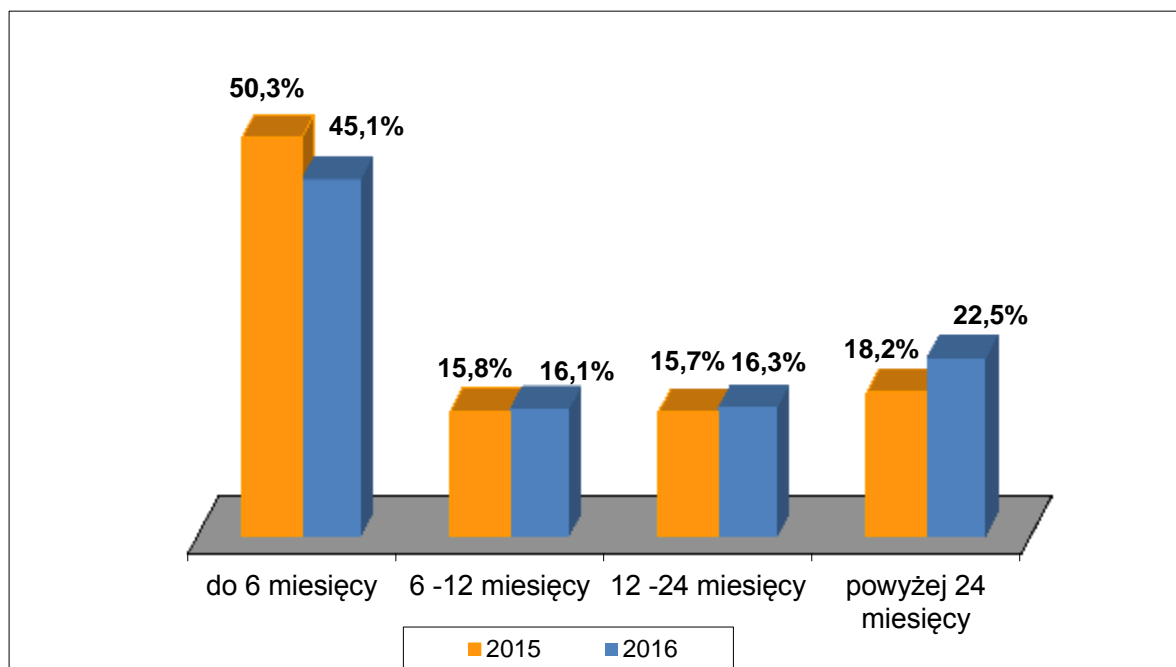
4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Tabela 2. Bezrobotni zarejestrowani w dniu 31.12.2015r. i 31.12.2016r. wg czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach*	Liczba bezrobotnych			
	rok 2015		rok 2016	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
do 6	2 310	1342	1723	955
6 - 12	723	440	614	418
12 - 24	722	487	623	441
pow. 24	833	595	853	599

* liczony jako czas nieprzerwanego pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych od dnia rejestracji

Wykres 8. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy (w%) wg stanu na 31 grudnia 2015 i 2016 r.

Środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego, szczególnie program skierowany do młodzieży (PO WER), przeznaczone są głównie na aktywizację osób młodych do 25. roku życia, co przekłada się na dobre wyniki statystyczne w tej grupie bezrobotnych - aż 2/3 osób młodych poszukiwało pracy nie dłużej niż 6 miesięcy. Wzrost o ponad 4% udziału osób pozostających bez pracy ponad dwa lata to skutek m.in. nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia, która wprowadziła obowiązek profilowania usług dla każdego bezrobotnego. Do III profilu usług zostały zaliczone te osoby, które rejestrują się głównie celem uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Ponieważ ustawa nie przewiduje stosowania wobec nich większości programów aktywizujących, wzrasta liczebnie grupa „biernych bezrobotnych”. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż urząd podejmuje działania w celu aktywizacji tej grupy osób realizując usługi i instrumenty rynku pracy w ramach programów specjalnych, opisanych w dalszej części sprawozdania /pkt 1.7. str. 21-22/.

Wiek bezrobotnych pozostaje w prostej korelacji z czasem poszukiwania pracy: wraz z wiekiem rosną problemy z podjęciem zatrudnienia. Podobna zależność dotyczy poziomu wykształcenia: najkrótszy czas poszukiwania pracy występuje wśród osób z wykształceniem wyższym.

IV. USŁUGI RYNKU PRACY

Usługi rynku pracy są świadczone zgodnie ze znowelizowaną ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 645 z późn. zm.). Ustawa ta wprowadziła od maja 2014 nowy sposób postępowania wobec osób bezrobotnych, pozwalający na precyzyjne określenie, z jakich form pomocy i usług mogą oni skorzystać ze względu na wyznaczony profil pomocy. Niezwłocznie po rejestracji doradca klienta, opierając się na wystandaryzowanym kwestionariuszu, ustala bezrobotnemu profil, oznaczający właściwy zakres pomocy, określonych w ustawie:

- profil **I** pomocy – przewidziany dla osób aktywnych, czyli przede wszystkim pośrednictwo pracy
- profil **II** pomocy – przewidziany dla osób wymagających wsparcia, czyli pośrednictwo pracy oraz usługi i instrumenty rynku pracy
- profil **III** pomocy – dla osób oddalonych od rynku pracy – Program Aktywizacja i Integracja, programy specjalne, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe

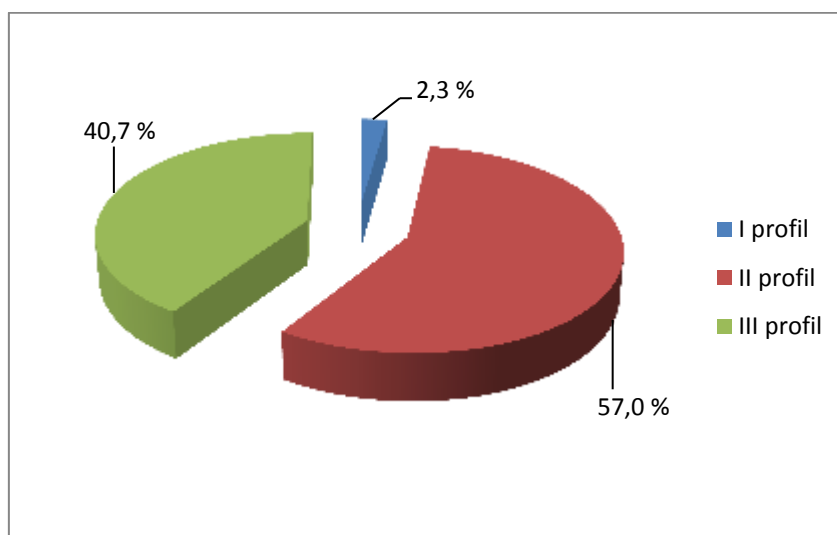
Wg stanu na 31.12.2016 r. ustalono profile:

I - dla **2,3 %** bezrobotnych (w 2015 r. 3,2%)

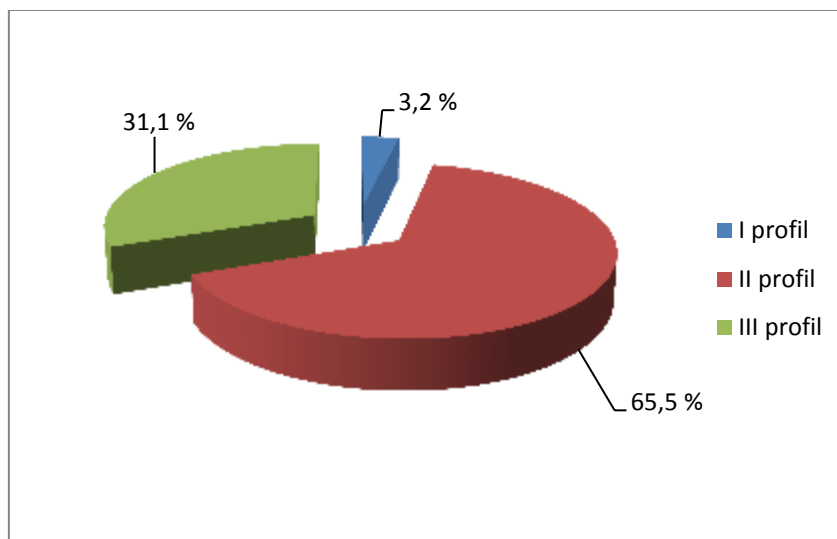
II - dla **57,0 %** bezrobotnych (w 2015 r. 65,5%)

III - dla **40,7 %** bezrobotnych (w 2015 r. 31,1%)

Wykres 9. Ustalone profile w roku 2016

Wykres 10. Ustalone profile w roku 2015

Obsługą osób bezrobotnych oraz doбором właściwych form pomocy zajmują się wykwalifikowani pracownicy urzędu - pośrednicy pracy, specjaliści ds. rozwoju zawodowego, specjaliści ds. programów oraz doradcy zawodowi.

Pełnią oni funkcje doradców klienta. Do zadań doradcy klienta należy:

- stała opieka nad bezrobotnym, a w szczególności ustalanie profilu pomocy, indywidualnego planu działania i świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej
- stała współpraca z pracodawcą w zakresie form określonych w ustawie, a w szczególności pozyskiwanie nowych ofert pracy i ułatwianie dostępu do innych form pomocy i programów rynku pracy

Każdy bezrobotny i poszukujący pracy jest prowadzony przez tego samego, wyznaczonego doradcę klienta. Podobnie zorganizowane są działania w stosunku do klientów instytucjonalnych. Każdy pracodawca, który korzysta w ramach usług rynku pracy, wspieranych instrumentami rynku pracy, współpracuje z jednym pracownikiem urzędu – doradcą klienta.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. funkcje doradców klienta pełniło **30** pracowników.

1. Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy jest podstawową usługą rynku pracy skierowaną do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców. Świadczenie usług odbywa się w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb i gwarantujący równy dostęp bezrobotnym, poszukującym pracy i pracodawcom.

Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

- udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- pozyskiwaniu ofert pracy i ich upowszechnianiu, szczególnie poprzez internetową bazę ofert pracy,
- informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
- inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami.

1.1. Pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w podjęciu odpowiedniego zatrudnienia

Pośrednictwo pracy jest prowadzone w formie:

- a) bezpośredniego kontaktu doradcy klienta z osobą zarejestrowaną lub niezarejestrowaną w celu przedstawienia propozycji odpowiedniej pracy lub innej propozycji pomocy,
- b) bezpośredniego kontaktu doradcy klienta z pracodawcą w celu pozyskania oferty pracy,
- c) udostępniania ofert pracy do samodzielnego zapoznania się przez osoby zarejestrowane lub osoby niezarejestrowane,
- d) organizowania giełd pracy i targów pracy,

Działania ukierunkowane na pomoc w powrocie na rynek pracy zawsze podejmowane są wspólnie z osobą bezrobotną, za jej wiedzą i pełną akceptacją. Narzędziem temu służącym jest Indywidualny Plan Działania (IPD), zawierający w szczególności:

- a) działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy,

b) formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy.

1.2. Oferty pracy

W roku 2016 tutejszy urząd przyjął do realizacji **4 159** (w roku 2015 - **3010**) ofert pracy stałej i na stanowiska subsydiowane.

Najwięcej ofert pracy stałej zgłoszono w zawodach:

- kierowca samochodu ciężarowego (**275** - w tym stanowiska pracy zgłoszone celem uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca),
- sprzedawca (**131**),
- operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego (**105** - stanowiska zgłoszone celem uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca),
- rozbieracz - wykrawacz (**100** - w tym większość stanowiska pracy zgłoszone celem uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca),
- brukarz (**93**),
- pomocniczy robotnik budowlany (**90** - w tym stanowiska pracy zgłoszone celem uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca),
- zbrojarz (**84**),
- kierowca ciągnika siodłowego (57),
- magazynier (50),
- kasjer handlowy (46),
- robotnik gospodarczy (46),
- operator urządzeń granulujących (45),
- kucharz (43),
- kelner (43),
- operator maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (40),
- fryzjer (40),
- monter/składacz okien (36),
- lektor j. obcego (36),

W roku 2016 doradcy klienta wydali **5065** skierowań do pracy stałej. W wyniku tych działań **799** osób zostało zatrudnionych. Spośród skierowanych osób **254** (w roku 2015 - 154) kandydatów odmówiło przyjęcia propozycji pracy.

1.3 Wakacyjny Kiermasz Pracy

Powiatowy Urząd Pracy od pięciu lat organizuje Wakacyjny Kiermasz Pracy. Po raz pierwszy kiermasz odbył się w roku 2012 w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim, skupiając w jednym miejscu przedstawicieli Ochotniczych Hufców Pracy specjalizujących się w działaniach na rzecz młodzieży. Od tego czasu corocznie przed zakończeniem roku szkolnego urząd organizuje kiermasz dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz innych osób poszukujących pracy sezonowej.

Kiermasz jest uzupełnieniem oferty urzędu o oferty pracy sezonowej, skierowanej do osób bezrobotnych oraz młodzieży uczącej się i zainteresowanej pracą na wakacje.

Z roku na rok zainteresowanie kiermaszem staje się coraz większe, zarówno ze strony osób poszukujących pracy, jak i pracodawców. W związku z tym urząd przeniósł wydarzenie do auli I Liceum Ogólnokształcącego im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śląskim. Zmiana miejsca odbywania się kiermaszu okazała się trafna, z uwagi na dogodniejszą komunikację środkami transportu publicznego z innymi miastami i gminami powiatu, przez co więcej młodych osób mogło przybyć na kiermasz.

W 2016 r. podczas V. kiermaszu ofert pracy dla młodzieży udział wzięli przedstawiciele ośmiu Ochotniczych Hufców Pracy, 4 agencji zatrudnienia oraz 7 pracodawców dysponujących wolnymi miejscami pracy dla młodzieży na okres wakacji.

Zostało również zorganizowane stanowisko dla przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach oraz pracownika urzędu pracy promującego sieć EURES oraz Partnerstwo Transgraniczne EURES-T Beskidy.

Dodatkowo podczas kiermaszu młodzież miała możliwość zarejestrowania się jako poszukujący pracy w Punktach Pośrednictwa Pracy OHP celem otrzymywania na skrzynki mailowe bieżących informacji o wolnych miejscach pracy, jakimi dysponują te placówki.

Na terenie powiatu wodzisławskiego funkcjonują trzy placówki Ochotniczych Hufców Pracy – Punkt Pośrednictwa Pracy w Wodzisławiu Śląskim, Punkt Pośrednictwa Pracy w Radlinie i Młodzieżowe Biuro Karier w Pszowie.

Rysunek 1. Wystawcy Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.

Rysunek 2. Uczestnicy Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.

1.4 Giełdy pracy

Giełdy pracy organizowane są w przypadku, gdy po stronie pracodawcy istnieje potrzeba spotkania się z większą liczbą potencjalnych kandydatów do pracy na jedno stanowisko pracy lub na kilka stanowisk pracy u danego pracodawcy.

Tą formą rekrutacji zainteresowani są szczególnie ci pracodawcy, którzy mają niewiele czasu na długie rozmowy rekrutacyjne. Podczas spotkań w urzędzie mogą szybko i sprawnie dokonać wyboru pracownika. Natomiast osoby poszukujące pracy mają możliwość odbycia pierwszej rozmowy z pracodawcą w urzędzie, w miejscu które dobrze znają, bez konieczności dodatkowego stresu związanego z poszukiwaniem siedziby firmy.

Wytypowani przez pośrednika pracy kandydaci, posiadający odpowiednie kwalifikacje na zgłoszone stanowiska pracy, a mający problemy z zaprezentowaniem się

kierowani są wcześniej do doradcy zawodowego, który przygotowuje ich do rozmowy z potencjalnym pracodawcą.

W ciągu roku zorganizowano w siedzibie urzędu pracy **22** giełdy pracy, które dały pracodawcom możliwość spotkania się w jednym miejscu z większą liczbą kandydatów do pracy. Giełdy pracy organizowane są dla podmiotów, które najczęściej rekrutują na większą liczbę miejsc pracy lub oczekują pomocy doradców zawodowych zatrudnionych w urzędzie w procesie rekrutacji. Z tej formy rekrutacji skorzystało 20 pracodawców, którzy oferowali **154** stanowiska pracy (min. operator wózka widłowego, sprzedawca, osoba sprzątająca, pracownik produkcji, pracownik montażu, magazynier, kierowca samochodu ciężarowego, pracownik biurowy, nastawniczy, higienistka stomatologiczna, specjalista ds. obsługi klienta). W giełdach wzięło udział **208** bezrobotnych.

Taki bezpośredni kontakt przedstawicieli firm z osobami poszukującymi pracy przyczynił się do tego, że pracodawcy przekonali się do tej formy poszukiwania pracowników i urząd organizował dla nich kolejne giełdy pracy.

1.5 Oferty pracy za granicą – sieć EURES

EURES jest międzynarodową siecią współpracy służb zatrudnienia.

W Polsce usługi EURES są świadczone osobom poszukującym pracy i pracodawcom zarówno z Polski, z krajów Unii Europejskiej, jak i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Z usług EURES w roku sprawozdawczym skorzystało **284** klientów zainteresowanych pracą za granicą, szczególnie w Niemczech i Holandii. Znacznie wzrosło zainteresowanie pracą w Czechach w regionie przygranicznym, głównie w branży produkcyjnej, gdzie pracodawcy nie wymagają od kandydatów szczególnych kwalifikacji.

W porównaniu do ubiegłego roku zainteresowanie podjęciem pracy za granicą (z wyjątkiem obszarów przygranicznych) spadło o ponad połowę. Spadek zainteresowania zagranicznymi ofertami pracy może wynikać z poprawy sytuacji na krajowym rynku pracy oraz ze wzrostu liczby ofert pracy w regionie.

W ramach sieci EURES tutejszy urząd otrzymał z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach do realizacji **53** oferty pracy. Oferty pracy były zgłoszone głównie w zawodach: pracownik montażu, pracownik produkcji, operator wózka widłowego,

kierowca samochodu ciężarowego, monter instalacji wentylacji i klimatyzacji, cieśla szalunkowy, spawacz. Najwięcej ofert dotyczyło podjęcia pracy w Niemczech, Czechach oraz Holandii.

Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES są kierowane głównie do osób posiadających sprecyzowane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, posługujących się językiem obcym w stopniu przynajmniej komunikatywnym.

W roku 2016 r. wzrosło zainteresowanie współpracą z urzędem prywatnych agencji zatrudnienia, głównie poszukujących bezrobotnych o kwalifikacjach w branży medycznej (opiekun osoby starszej, opiekun osoby niepełnosprawnej) – praca głównie w Niemczech.

EURES – T Beskidy

Od roku 2008 Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śl. należy do partnerstwa transgranicznego EURES-T Beskidy, ustanowionego pomiędzy trzema krajami członkowskimi Unii: Republiką Czeską, Polską i Słowacją. Działalność partnerstwa polega na przekazywaniu informacji związanych z problematyką transgranicznego rynku pracy. Urząd informuje o ofertach pracy w regionach przygranicznych, zachęca do podejmowania działalności gospodarczej na pograniczu polsko-czesko-słowackim, informuje o warunkach pracy w tych krajach.

W 2016 roku w ramach działań EURES oraz Partnerstwa EURES-T Beskidy zrealizowane zostały następujące działania:

- zorganizowanie stoiska informacyjnego podczas wakacyjnego kiermaszu pracy dla młodzieży promującego EURES oraz partnerstwo EURES-T Beskidy wśród zainteresowanych,
- zorganizowanie **4 giełd pracy** dla trzech czeskich agencji pracy tymczasowej w ramach ofert pracy EURES, oferujących stanowiska: pracownik produkcji, operator montażu, operator wózka widłowego,
- w ramach targów pracy on-line zorganizowanie stoiska komputerowego z dostępem do internetu w siedzibie PUP,
- zorganizowanie spotkania informacyjnego **pt. „EURES - Polska Sieć Europejskich Ofert Pracy”** z okazji Dni Otwartych Funduszy Unijnych dla 47 uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Wodzisławiu Śl.

Rysunek 3. Stoisko ofert pracy EURES podczas Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.

Rysunek 4. Prezentacja dla młodzieży dotycząca usług EURES w Cechu Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców - 13 maj 2016 r.

1.6 Zatrudnianie cudzoziemców

Uproszczona procedura, bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca obejmuje obywateli: Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Armenii oraz Ukrainy. Uproszczona procedura dotyczy podejmowania krótkoterminowej pracy w Polsce (nie dłuższej niż 6 miesięcy).

W powiecie wodzisławskim w 2016 r. zarejestrowano **2514** oświadczeń pracodawców zamierzających powierzyć wykonywanie pracy cudzoziemcom, co świadczy o dalszym wzroście zainteresowania podmiotów zatrudnieniem osób spoza UE/EOG (w roku 2015 – **1721** oświadczeń). Od 2014 r. liczba zarejestrowanych oświadczeń **wzrosła 6-krotnie**. Cudzoziemcy (w około 98% obywatele Ukrainy) podejmowali pracę głównie w branży budowlanej, wędliniarskiej, w transporcie międzynarodowym oraz na stanowiskach: pracownik prac dorywczych, pakowacz ręczny oraz szwaczka maszynowa.

1.7 Program specjalny „Zaczynamy od przedszkola”

Programy specjalne skierowane są do osób, dla których został ustalony III profil pomocy i mają na celu aktywizację zawodową osób najbardziej oddalonych od rynku pracy.

Program „Zaczynamy od przedszkola” skierowany został do 28 kobiet, które odbywały w przedszkolach powiatu wodzisławskiego 6-miesięczne staże, a następnie 1-miesięczne roboty publiczne na stanowiskach pomocy nauczyciela. Po zakończeniu form subsydiowanych wszystkie uczestniczki zostały zatrudnione w przedszkolach w ramach środków własnych tych jednostek, na okres 3 miesięcy.

Przed rozpoczęciem staży uczestniczki brały udział w warsztatach motywacyjno-aktywizacyjnych z elementami psychologii, gdzie kluczowe były zagadnienia dotyczące kreatywności dziecka oraz praktyczne zastosowanie sztuki w pracy z najmłodszymi (m.in.: nauka technik plastycznych w edukacji szkolnej i wczesnoszkolnej – w tym innowacyjna technika plastyczna o nazwie mandala, nauka technik rozwijających wyobraźnię i technik teatralnych). Dodatkowo w trakcie trwania programu uczestniczki brały 3-krotnie udział w spotkaniach integracyjnych. Spotkania miały na celu przełamywanie bariery degradacji zawodowej i marginalizacji, umożliwiły wymianę doświadczeń, były okazją do stworzenia swoistych „grup wsparcia”. Spotkania prowadził i jednocześnie pełnił funkcję mentora – doradca zawodowy Urzędu Pracy.

Do programu przystąpiły przedszkola z 5 gmin powiatu wodzisławskiego, tj. Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Pszów, Gorzyce i Godów. Czas realizacji programu – rozpoczęcie VI 2016 r., zakończenie VI 2017 r. Aktualnie urząd jest w trakcie przygotowywania oceny ewaluacyjnej programu, której wynikiem będzie raport końcowy oceniający jakość zrealizowanego programu specjalnego. Ewaluacja ma charakter badania ex-post – jest realizowana po zakończeniu realizacji interwencji i pozwoli na rzetelną analizę,

określenie barier, zagrożeń, mocnych stron programu, a ponadto na podsumowanie efektów działań podjętych w ramach interwencji i przełożenie doświadczenia na kolejny program specjalny.

1.8 Prace społecznie użyteczne

Skierowanie do prac społecznie użytecznych mogą otrzymać osoby zarejestrowane, jako bezrobotne z ustalonym profilem pomocy II i jednocześnie korzystające ze świadczeń opieki społecznej. Instrument ten ma na celu stworzenie dodatkowej możliwości aktywizacji bezrobotnych będących w trudnej sytuacji na rynku pracy – przede wszystkim osób długotrwale bezrobotnych, którym potrzebne jest ponowne przystosowanie się do warunków pracy. Prace te wykonuje się przez 10 godzin tygodniowo.

W pracach społecznie użytecznych w 2016 roku uczestniczyło **121** beneficjentów opieki społecznej (w roku 2015 – **97** osób). Bezrobotni zatrudniani są przede wszystkim przy prostych pracach fizycznych.

W roku ubiegłym prace społecznie użyteczne zorganizowano w gminach: Godów, Gorzyce, Markłowice, Mszana, Wodzisław Śl., Radlin i Rydułtowy.

1.9 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

W roku 2016 do urzędu pracy zgłoszono **162** wolne miejsca dla osób niepełnosprawnych. Najwięcej miejsc pracy zgłoszono na stanowiska: sprzątaczką, sprzedawcą/kasjer oraz pracownik biurowy.

Na terenie działania powiatu wodzisławskiego funkcjonują **4** zakłady pracy chronionej zatrudniające osoby z niepełnosprawnością oraz Zakład Aktywności Zawodowej- Zakład Usług Pralniczych.

Tabela 3 Wykaz zakładów pracy chronionej z powiatu wodzisławskiego

Nazwa firmy	Adres
Zakład Odzieżowy SUMMER – CHA Latocha Ewa	ul. Górnicza 17 Wodzisław Śl.
DISPOHL Beata Kocur - Szczotok	ul. Łużycka 42 d 44-300 Wodzisław Śl.
Biuro Rachunkowe Helena Siębor	ul. Wałowa 51 44-300 Wodzisław Śl.
OSTRAWA Firma Gastronomiczno – Handlowa S.C.	ul. Kubsza 28 44-300 Wodzisław Śl.

Pod koniec 2016 r. w powiecie wodzisławskim zarejestrowanych było **241** bezrobotnych i **48** poszukujących pracy niepełnosprawnych. W przeważającej części są to osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, schorzeniami narządu ruchu i chorobami psychicznymi. Przeważają osoby z wykształceniem średnim i zawodowym. W ciągu roku pracę podjęło **185** osób, w tym **33** na subsydiowane stanowiska pracy. Działalność gospodarczą rozpoczęły **3** osoby.

Osoby niepełnosprawne należą do osób w tzw. „szczególnej sytuacji na rynku pracy”, dlatego ich aktywizacja zawodowa wspierana jest środkami Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W roku 2016 PUP wydatkował **340,6** tys. zł ze środków PFRON na następujące zadania:

- a) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy - stypendium z tytułu stażu dla 9 osób – kwota **36,3** tys. zł - oraz refundacja części kosztów wynagrodzenia z tytułu prac interwencyjnych dla 1 osoby - kwota **5,7** tys. zł,
- b) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy – kwota **28,6** tys. zł,
- c) dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej - 6 stanowisk pracy w łącznej wysokości **180,0** tys. zł,
- d) przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 3 dotacje po **30,0** tys. zł

1.10 Aktywne poszukiwanie pracy przez bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez dostęp do nowych technologii i Internetu.

Wszystkie oferty, zgłoszone do urzędu są niezwłocznie zamieszczane na własnej stronie internetowej – www.wodzislawslaski.praca.gov.pl oraz przekazywane są również do ogólnokrajowej centralnej bazy ofert pracy. W bazie centralnej osoby bezrobotne mogą znaleźć oprócz ofert lokalnych również oferty pracy z całego kraju lub z zagranicy w ramach sieci EURES.

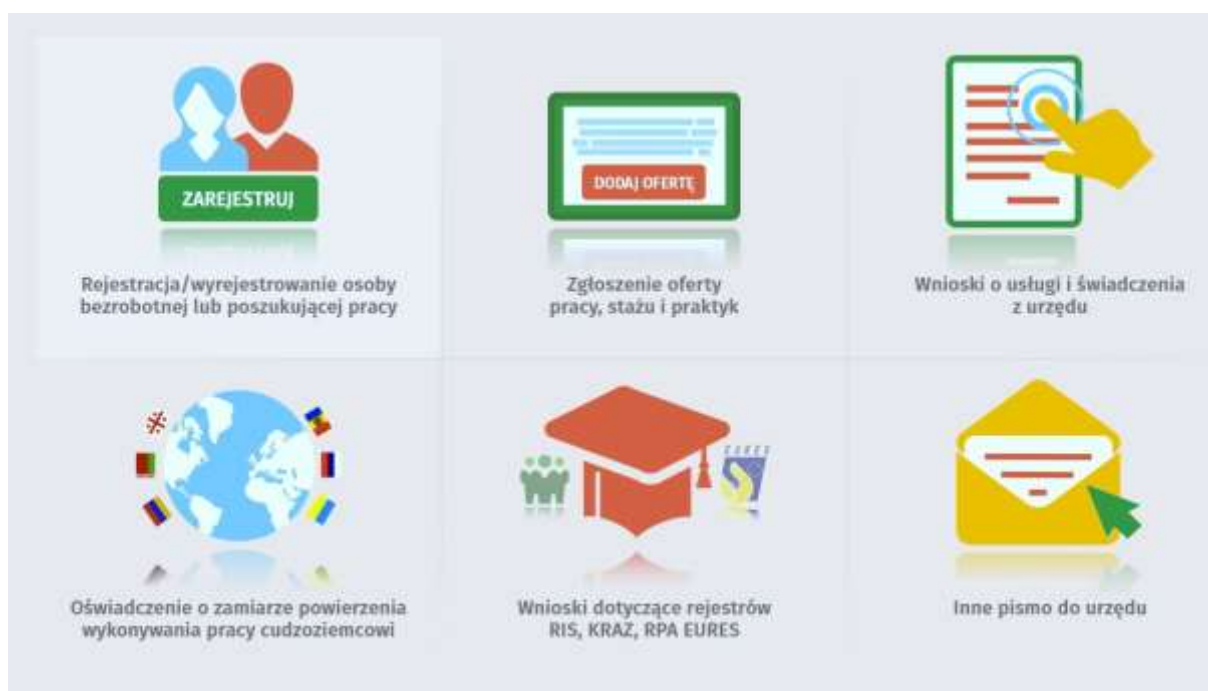
Strona internetowa urzędu umożliwia również osobom poszukującym pracy opracowanie profesjonalnego CV poprzez wypełnienie informacji o posiadanych kwalifikacjach, umiejętnościach i doświadczeniu zawodowym. Wypełnione CV można wysłać na adres e-mail pracodawcy, wydrukować na drukarce lub zapisać go do pliku PDF, który następnie można wysyłać do wielu pracodawców lub zamieścić w Bazie CV.

Poszukujący pracy mogą również codziennie otrzymywać na skrzynkę e-mailową oferty pracy. Wystarczy, że zarejestrują się na stronie www.praca.gov.pl i będą

otrzymywać oferty zgodnie ze zdefiniowanymi przez niego kryteriami. Osoby nieposiadające dostępu do Internetu mogą z niego skorzystać za pośrednictwem urzędu pracy.

Nie tylko osoby bezrobotne korzystają z Internetu i nowych technologii w kontaktach z tutejszym Urzędem. Strona Publicznych Służb Zatrudnienia umożliwia zgłoszenie oferty pracy w wybranym urzędzie pracy oraz rejestrację pracodawcy. Na stronie PUP jest zamieszczony **elektroniczny formularz zgłoszenia oferty pracy**. Cieszy się on dużą popularnością – średnio w miesiącu około 60 procent ofert pracy było zgłaszanych tą drogą.

Rysunek 5. Usługi elektroniczne urzędu dostępne na stronie www.wodzislawslaski.praca.gov.pl

Pracodawcy zalogowani na stronie urzędu mogą uaktualniać dane dotyczące swojej firmy, publikować dane firmy z krótką charakterystyką i mapą dojazdu. Mogą również przeglądać aplikacje do bazy CV zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śl., korzystając z rozbudowanej wyszukiwarki pracowników.

1.11 Strefa Pracodawcy

Wychodząc naprzeciw potrzebom pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim unowocześnił sposób świadczenia usług z zakresu pośrednictwa pracy, skierowanych do pracodawców, by ułatwić dostęp do tych usług.

W tym celu została stworzona **STREFA PRACODAWCY**, która funkcjonuje od 01 października 2016 r.

Rysunek 6. Strefa Pracodawcy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wodzisławiu Śląskim

W Centrum Aktywizacji Zawodowej, na parterze, zostały wydzielone dwa pomieszczenia, gdzie pracodawcy są obsługiwani przez czterech doradców klienta instytucjonalnego (trzech doradców zajmuje się realizacją ofert pracy, a jeden – przyjmowaniem oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca i przygotowaniem informacji starosty w celu ubiegania się o zezwolenie na pracę i pobyt czasowy cudzoziemca w Polsce).

Rekrutacja i wybór najlepszych kandydatów do pracy to podstawowe zadania urzędu. **W STREFIE pracodawca może zgłosić ofertę pracy, a doradca w ciągu 48 godzin skontaktuje się z nim w celu ustalenia sposobu realizacji oferty.** Składana oferta pracy jest niezwłocznie upowszechniana w Centralnej Bazie Ofert Pracy. Pracodawca może również zgłosić zapotrzebowanie na wolne stanowisko pracy poprzez portal publicznych służb zatrudnienia, wypełniając formularz oferty pracy on-line. Na życzenie pracodawcy doradca klienta może zorganizować giełdę pracy w urzędzie lub w miejscu przyszłej pracy, lub ustalić inne formy pomocy. **Szybka reakcja na złożoną ofertę pracy to zadanie doradców klienta instytucjonalnego,** którzy odpowiadają za kontakty z pracodawcami i nadzorują przebieg rekrutacji. Kierowaniem bezrobotnych na rozmowę kwalifikacyjną zajmują się pośrednicy pracy.

W STREFIE PRACODAWCY można skorzystać z usług z zakresu mobilności na międzynarodowym rynku pracy (sieć EURES) lub złożyć stosowne dokumenty, jeżeli

zamierza się zatrudnić cudzoziemca. Od sierpnia 2016 r. została wdrożona usługa elektronicznego składania oświadczeń, co znacznie skraca czas oczekiwania na rejestrację dokumentów.

Z myślą o sprawniejszej obsłudze pracodawców, aby wyjść naprzeciw ich potrzebom wydłużone zostały godziny pracy doradców instytucjonalnych i doradców klienta, a mianowicie od 01 października 2016 r. urząd wprowadził dwa razy w tygodniu - we wtorki i w czwartki - dyżury do godziny 17.00.

1.12 Monitoring rynku pracy

Opracowanie analiz dotyczących rynku pracy jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie kształtowania polityki rynku pracy. Podstawowym narzędziem prowadzenia analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W 2015 nastąpiła zmiana metodologii prowadzenia tych badań i zostały one znacznie poszerzone, obejmując nowe obszary (badanie ofert pracy zamieszczanych w Internecie, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, badania kwestionariuszowe pracodawców powiatu). Wszystkie te działania mają na celu stworzenie narzędzia, które pozwalałoby na:

- określenie kierunków zmian w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą ich efektywność,
- bieżący monitoring poziomu kształcenia zawodowego i wprowadzanie zmian w zakresie kierunków kształcenia poprzez współpracę z władzami oświatowymi,
- ułatwienie realizacji programów skierowanych do długotrwale bezrobotnych.

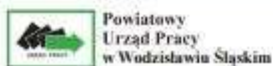
W 2016 Powiatowy Urząd Pracy uczestniczył również w badaniach i przygotowaniu „Barometru zawodów”. Głównym celem przyświecającym badaniom było przygotowanie diagnozy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w każdym powiecie. Wszystkie pozyskane informacje są dostępne w serwisie internetowym **Barometru Zawodów** <https://barometrzwodow.pl> i mogą być wykorzystywane w codziennej pracy przez doradców klienta, doradców zawodowych w szkołach, uczniów, instytucje szkoleniowe i edukacyjne itp.

Rysunek 7 Barometr zawodów dla powiatu wodzisławskiego na rok 2017 opracowany przez ekspertów

www.barometrzwodow.pl

DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA
Agenci ubezpieczeniowi Blacharze i lakiernicy samochodowi Brakarze Dekarze i blacharze budowlani Farmaceutyci Inżynierowie mechaniczni Kamieniarze Kierownicy autobusów	Kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kierownicy budowy Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Montery instalacji budowlanych Murarze i tynkarze Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Operatary obrabiarek skrawających Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Felcymanki i polozne Przedstawiciele handlowi Robotnicy budowlani Spawacze Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Spedytorki i logistki Technicy mechanicy
Administratorzy stron internetowych Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatorzy kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbanisci Architekci krajoznawstwa Archeolodzy i muzealnicy Asystenci i technicy dentyści Betoniarze i zbrojarze Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dentyści Diagnostycy samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Ekscymenci Elektromechanicy i elektronicy Filozofowie i tłumacze Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Fizjoterapeuci i masażyci Floryści Fotografowie Fryzjerzy Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, porcelany, wozni i dozory Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemicy i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie inżynierii środowiska Kucharze i barmani Kierownicy samochodów osobowych Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Kosmetyczki Kucharze Lekarze	Listonosze i kurierzy Magazynierzy Malarze budowlani Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Montery elektronicy Montery konstrukcji metalowych Montery maszyn i urządzeń Montery szkła i szklarne Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele szkół specjalnych Odmownicy Ogrodnicy i sadownicy Operatary aparatury medycznej Operatary i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatary maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatary maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatary maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatary urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunowie dzieci Opatrycy i pracownicy wytwarzający protezy Piekarze Plastyki, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Posadzkarze Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy administracji i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Pracownicy ds. budownictwa drogowego Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty	Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy socjalni Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy teleinformatycznej i elektronicznej obsługi Miasta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wznictwa przemysłowego i odzieży Przewodnicy turystycy i piloci wycieczek Psycholodzy i psychoterapeuci Ratownicy medyczni Recepcjonisci i rejestratorzy Robotnicy obrabiarki drewna i stolarze Robotnicy obsługi sauny Rolnicy i hodowcy Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Specjaliści ds. badań społeczno-niropomiarczych Specjaliści administracji publicznej Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzimi i rekrutacji Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Specjaliści telekomunikacji Sprzątaczkę i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Szefowie kuchni Ślusarze Tapicerzy Technicy budownictwa Technicy elektrycy Technicy informatycy Technolodzy robót wykończonych w budownictwie Terapeuci zajęciowi Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaprzęzalnicy i dostawcy
Górniczy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Pedagogzy	Nauczyciele nauczania początkowego	Nauczyciele przedszkoli

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

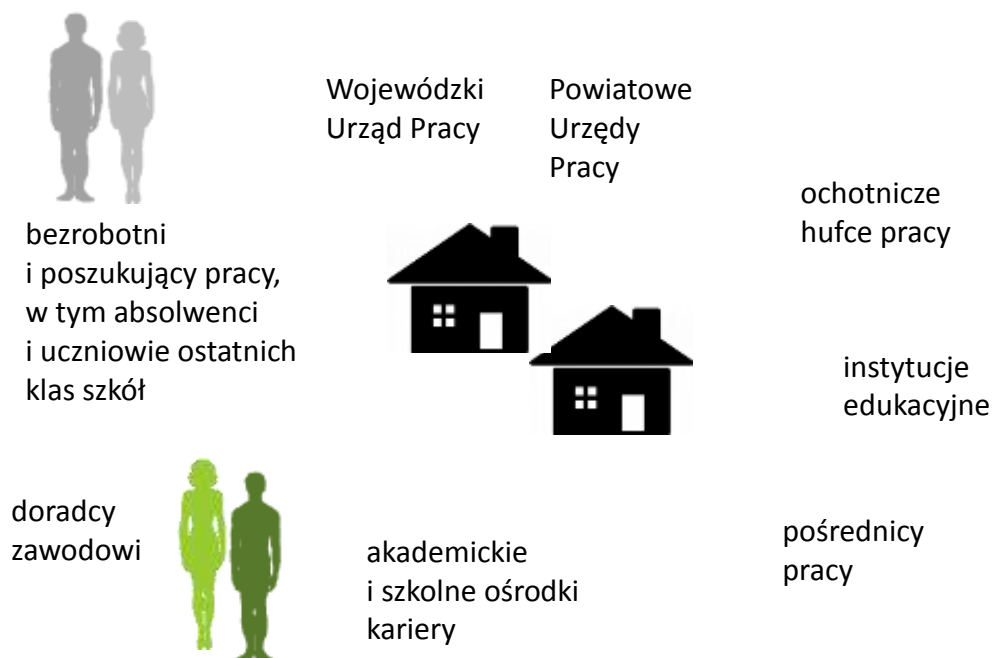

Realizator badania

Koordinator wojewódzki

Rysunek 8. Eksperci tworzący barometr zawodów

"Barometr" jest to badanie jakościowe powstające dla każdego powiatu w Polsce. Opiera się na opinii ekspertów (pracownicy powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnym rynku pracy), którzy spotykają się i wspólnie analizują sytuację na lokalnych rynkach pracy w poszczególnych zawodach. W toku dyskusji udzielają odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
2. Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?

Podczas oceny eksperci posiłkują się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie. Uwzględniają również sytuacje, gdy w danej profesji większość ofert stanowić będą oferty staży.

Największą zaletą Barometru jest jednak to, że pozwala uwzględnić **kwalifikacje pracowników i rzeczywiste przygotowanie do wykonywania zawodu**. Dysponując jedynie informacją o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w danej profesji, nie możemy stwierdzić, czy są one rzeczywiście zdolne do podjęcia pracy, tj. czy posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz potwierdzające je certyfikaty, czy dysponują odpowiednim doświadczeniem zawodowym i czy chcą podjąć zatrudnienie. Barometr

wszystkie te czynniki bierze pod uwagę, dzięki czemu przedstawia **bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy**.

Lista zawodów ocenianych przez ekspertów została przygotowana na podstawie „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (KZiS).

- liczba pozycji została ograniczona do 165, tak by eksperci mogli przeanalizować całą listę podczas jednego spotkania;
- nazwy zawodów zostały dobrane w taki sposób, aby lepiej dopasować do nazewnictwa stosowanego przez pracodawców oraz osoby poszukujące pracy;
- lista jest uaktualniana raz w roku;
- aby zachować porównywalność prognoz w kolejnych latach liczba zmian w liście zawodów jest ograniczana do niezbędnego minimum.

Uczestnicy paneli oceniają tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy. Jeśli nie dysponują wiedzą na temat sytuacji w danym zawodzie, pomijają go – dlatego lista profesji, które ostatecznie znajdują się w prognozie powiatowej, może być krótsza od maksymalnej.

Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów tworzony jest „Barometr zawodów” dla województwa. Powstaje on poprzez agregację informacji zebranych w ramach poszczególnych paneli powiatowych.

2. Poradnictwo zawodowe

„Poradnictwo zawodowe to usługi i czynności mające na celu pomoc jednostkom w każdym wieku, dowolnym momencie życia, w podejmowaniu wyborów edukacyjnych, szkoleniowych i zawodowych”

A.Watts, R. Sultany

2.1. Dane statystyczne

Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych objętych usługami rynku pracy z zakresu poradnictwa

Rodzaj udzielanej porady	Ilość osób 2015 roku	Ilość osób 2016 roku	Ilość grup 2015 roku	Ilość grup 2016 roku
porada indywidualna	296 (liczba wizyt 418)	173 (liczba wizyt 216)	-	-
porada grupowa	277	113	40	21
przeprowadzenie badań testowych	18	12	-	-
informacja indywidualna	2003	1025	-	-
informacja grupowa	841	438	124	80
warsztaty grupowe dla młodzieży szkolnej	179	370	6	15

Podstawowym narzędziem w poradnictwie indywidualnym jest rozmowa. Jest ona najbardziej naturalnym sposobem pomagania. Pozwala na dużą indywidualizację pomocy, ale wymaga od doradcy dobrego przygotowania, doświadczenia oraz dużego zaangażowania emocjonalnego.

W trakcie wizyty u doradcy klienta zostaje opracowany **Indywidualny Plan Działania**, który ma pomóc w określeniu przyszłości zawodowej i zaplanowaniu „krok po kroku” działań zmierzających do znalezienia zatrudnienia.

Poradnictwo indywidualne to ta część pracy doradcy zawodowego, którą najtrudniej zobrazować za pomocą statystyk czy zestawień. Każdy z indywidualnych przypadków jest inny, wymaga innego podejścia do problemu i kończy się różnymi rozwiązaniami. Specyficzny charakter indywidualnego poradnictwa zawodowego, rozumianego jako co najmniej kilku etapowy, mniej lub bardziej rozciągnięty w czasie proces, powoduje, że efekty tego rodzaju pracy widoczne są często dopiero po wielu

tygodniach, bądź nawet miesiącach lub latach. W niektórych przypadkach efekty te w ogóle umykają statystykom i możliwością kontroli, gdyż osoba podejmująca zatrudnienie nie zgłasza tego faktu do urzędu i w efekcie końcowym jest wyrejestrowana z powodu niestawiennictwa w wyznaczonym terminie.

Analizując dane statystyczne możemy powiedzieć, że usługi poradnictwa indywidualnego przyniosły dobre efekty- prawie **50 % osób po skorzystaniu z usług podjęło zatrudnienie.**

2.2. Charakterystyka usług grupowego poradnictwa zawodowego

Warsztaty grupowe skierowane do osób bezrobotnych, realizowane w ramach poradnictwa zawodowego mają na celu rozwiązanie konkretnego problemu zawodowego klienta. Porada grupowa została odpowiednio dostosowana do konkretnych potrzeb klienta lub posiadanych deficytów w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących między innymi :

- działalności gospodarczej,
- autoprezentacji,
- planowania własnej kariery zawodowej,
- analizy własnego potencjału zawodowego,
- sylwetki współczesnego pracownika,
- zawodów przyszłości,
- podniesienia samooceny i motywacji do powrotu na rynek pracy.

W roku 2016 zorganizowano **21** grupowych warsztatów, w których wzięło udział 113 bezrobotnych, wśród których większość to były kobiety (94). Nie można wskazać jednej dominującej grupy korzystającej z usług porad grupowych – są to zarówno osoby młode, jak i po 50 roku życia, ale w większości pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy.

Tabela 5 Tematy zajęć poradnictwa grupowego

Lp.	Temat zajęć	Liczba zrealizowanych edycji w 2016 roku
1.	Analiza własnego potencjału zawodowego. Diagnoza zainteresowań zawodowych.	1
2.	Skuteczna autoprezentacja - jak zrobić dobre wrażenie na pracodawcy.	4

3.	Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.	3
4.	"Czy nadaję się na przedsiębiorcę?"	1
5.	Rynek pracy - przygotowanie do podjęcia zatrudnienia.	1
6.	Analiza swoich mocnych stron, kompetencji, predyspozycji zawodowych pod kątem wymagań pracodawcy na stanowisku pracy.	1
7.	Vademecum poszukującego pracy.	3
8.	Powrót na rynek pracy - oczekiwania pracodawcy.	1
9.	Dokumenty aplikacyjne przydatne przy zatrudnieniu.	3
10.	Warsztaty motywacyjno - aktywizacyjne z elementami psychologii.	2
11.	Pierwszy raz szukam pracy-warunki sukcesu na rynku pracy.	1
	Razem:	21

Jak wynika z ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych na zakończenie warsztatów, uczestnicy podkreślają przydatność zdobytej wiedzy, miłą atmosferę, umiejętność planowania przyszłości zawodowej, zwiększenie wiary we własne siły, co przekłada się na podniesienie motywacji do poszukiwania pracy.

Rysunek 9. Opinie uczestników warsztatów grupowych

2.3. Przykłady dobrych praktyk stosowanych w poradnictwie zawodowym

2.3.1. Program „Uczeń w urzędzie”

Poradnictwo spełnia ważną rolę w rozwoju współczesnego społeczeństwa, co potwierdza fakt uchwalenia przez Radę Unii Europejskiej w dniu 28 maja 2004 roku Rezolucji dotyczącej całościowego poradnictwa zawodowego w Europie. Rozwój zawodowy człowieka dokonuje się przez cały okres jego życia, a poradnictwo zawodowe ma na celu wspieranie tego rozwoju. Współczesny rynek pracy wymusza na jednostce kształcenie zawodowe przez cały okres jej aktywności zawodowej, przez co jest elastyczna w dostosowywaniu się do zmian, mobilna zawodowo. Rezolucja wskazuje duże znaczenie poradnictwa zawodowego dla rozwoju człowieka i całego społeczeństwa.

„ ...wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery, na każdym etapie swojego życia, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup tzw. szczególnego ryzyka.”

Zgodnie z przedstawionymi założeniami Rezolucji Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śl. i Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śl. od 2008 roku realizują działania w tym zakresie. Pomysł ten zrodził się na spotkaniu roboczym doradców zawodowych, pedagogów szkolnych i dyrektorów placówek oświatowych - spotkanie miało na celu wypracowanie wspólnych metod współpracy. Projekt został nazwany : **„Od edukacji do pracy”**.

Nasza współpraca przebiegała na trzech płaszczyznach:

- pracy z pedagogami szkolnymi
- pracy z uczniem
- pracy z rodzicami

Ważne jest zwrócenie uwagi na fakt, że młody człowiek wybierający szkołę ponadgimnazjalną jest często pozostawiony sam z tak ważnym wyborem. Dlatego zależy nam, aby usługi doradcze stały się ogólnie dostępne dla uczniów.

W ramach programu pod nazwą „Uczeń w urzędzie”, skierowanego do uczniów klas II wodzisławskich gimnazjów, zostały przeprowadzone warsztaty z doradztwa grupowego w szkołach. Zajęcia odbyły się w następujących gimnazjach:

- Gimnazjum nr 1 w Wodzisławiu Śląskim
- Gimnazjum nr 2 w Wodzisławiu Śląskim

- Gimnazjum nr 3 w Wodzisławiu Śląskim
- Gimnazjum nr 4 w Wodzisławiu Śląskim

Zorganizowano 15 warsztatów dla 370 uczniów. Uczniowie mogli zdobyć wiedzę o rynku pracy i możliwościach kształcenia oraz zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Istnieje duża potrzeba realizowania działań, które pomogą młodzieży w dopasowaniu zdolności i zainteresowań do wyboru przyszłego zawodu. Realizacja omawianych działań przyniesie korzyści z punktu widzenia samego rynku pracy, na którym za parę lat znajdą się kandydaci do zatrudnienia, którzy będą mieli jasno sprecyzowane plany zawodowe. **W 2017 r. planowane jest rozszerzenie tych działań na pozostałe gimnazja powiatu wodzisławskiego.**

2.3.2. Dobór kandydata do stanowiska pracy

Skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi jest jednym z najistotniejszych czynników decydujących o powodzeniu lub porażce przedsiębiorstwa w obliczu coraz to wyższych wymagań ze strony rynku pracy i klientów. Przemiany współczesnego świata stawiają zarówno przed przedsiębiorcami jak i osobami pozostającymi bez zatrudnienia szereg wyzwań. Pracodawcy, w szczególności z sektora Małych Średnich Przedsiębiorstw, aby zwiększyć potencjał swoich pracowników powinni posiadać wiedzę oraz niezbędne umiejętności z zakresu planowania polityki personalnej własnego przedsiębiorstwa.

W tym celu Powiatowy Urząd Pracy realizuje usługi doradcze dla pracodawców w zakresie doboru kandydatów do stanowiska pracy. W ramach wyżej wymienionej usługi doradca klienta przeprowadza wywiad z pracodawcą dot. wymagań stawianych kandydatom. Informacje zabrane w trakcie wywiadu służą do zaplanowania procesu rekrutacyjnego. Analiza dokumentów aplikacyjnych kandydatów, strukturalizowana rozmowa kwalifikacyjna, wykorzystanie testów psychologicznych oraz metod bezpośredniej oceny kompetencji to kroki zwyczajowo stosowane w selekcji kandydatów do stanowiska pracy. Dodatkowo częstym wskazaniem pracodawców w procesie rekrutacji jest możliwość spotkania się z kandydatami spełniającymi wymagania specjalistycznych stanowisk w celu przeprowadzenia próbek pracy w przyszłym zakładzie pracy.

W 2016 roku przeprowadzono usługi doboru kandydatów na stanowiska pracy: pracownika produkcji, pracownika w dziale księgowości, pracownika biurowego,

operatora maszyn, pracownika montażu, opiekuna osób starszych oraz animatora sportowego. Z tej usługi skorzystało 10 pracodawców.

2.4. Poradnictwo psychologiczne

Wprowadzona w 2013 roku usługa pomocy psychologicznej została udzielona w 2016 roku ponad 25 osobom bezrobotnym, głównie za pomocą poradnictwa psychologicznego. Ten obszar działań psychologicznych został przeprowadzony podczas dwóch lub trzech spotkań za pomocą następującego planu działania:

- **identyfikacja problemu** (za pomocą strukturalizowanego wywiadu psychologicznego, obserwacji, testów psychologicznych i metod projekcyjnych)
- **określenie czynników utrwalających** problem oraz diagnoza trudności związanych z jego rozwiązaniem.
- **wspólne poszukiwanie nowych sposobów rozwiązania** trudności oraz wsparcie klienta w realizowanych przez niego zmianach (wsparcie zmian z wykorzystaniem metod terapii poznawczo-behawioralnej).

Indywidualne podejście do klienta pozwoliło na określenie obszarów wymagających wsparcia. Wspólnie z klientem zaplanowano system radzenia sobie z obszarem problemowym. Klienci zgłaszali się głównie w sytuacji wysokiego stresu, zdenerwowania, od razu po zdarzeniach stresogennych. W ramach holistycznego wsparcia psychologicznego klientom przekazywano informację dotyczące specjalistycznych ośrodków wsparcia znajdujących się na terenie powiatu oraz powiatów ościennych, w tym dla osób doświadczających przemocy domowej, uzależnień i współuzależnień oraz dla klientów z zaburzeniami psychicznymi. W ramach podejścia zarządzania przypadkiem czyli „*case management*” rozbudowano współpracę także o ośrodki udzielające darmowych porad prawnych. W 2016 roku rozszerzono poradnictwo psychologiczne o wykorzystanie metod coachingowych służących do określenia wartości życiowych, którymi kierują się klienci.

Coaching

Bardzo często poradnictwo zawodowe jest rozszerzone o **rozmowy coachingowe**. Jest to nowoczesna forma wspomagania rozwoju osobistego. W trakcie procesu coachingowego uwalniane są wewnętrzne zasoby osoby nim objętej, klienci mają możliwość uwolnienia się od ograniczeń myślowych, od destrukcyjnych nawyków w działaniu przyswajanych czasami przez wiele lat. W trakcie procesu coachingowego

uwalniane zostają wewnętrzne zasoby, osoba zostaje pozbawiona ograniczeń myślowych i destrukcyjnych nawyków w działaniu. Klienci wyznaczają sobie nowe cele, optymalizują swoje działania.

Często osoby zgłaszając się do doradcy zawodowego nie są w stanie określić swojego miejsca w życiu. Człowiek nie jest w stanie podjąć żadnych decyzji dotyczących swojej przyszłości nie znając celu swojej podróży. Potrzebuje znaleźć punkt odniesienia. Coach pomaga odkryć im miejsce, w którym się znaleźli, po to, aby mogli realizować zaplanowane cele. Pomaga wzbudzić wiarę w dążeniu do sukcesów zawodowych i pobudza chęć osiągnięcia „niemożliwego”.

3. Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy

Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są formą aktywizacji zawodowej finansowanej przez urząd, prowadzonej w formie kursu. Po ukończeniu szkolenia uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub inny dokument wystawiony przez instytucję szkoleniową.

W roku 2016 osoby bezrobotne i poszukujące pracy zdobywały kwalifikacje zawodowe w następujących obszarach.

Tabela 6 Obszar szkoleń bezrobotnych i poszukujących pracy w 2016 roku

Nazwa szkolenia	Liczba osób, które ukończyły szkolenie
Prawo jazdy danej kategorii (C,C+E,B+E)/ kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C, C+E, C1, C1+E/szkolenie okresowe	19
Operator sprzętu ciężkiego	8
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC	7
Nastawniczy	6
Spawanie (MIG, MAG, TIG, aluminium)	6
Automatyk	3
Kierowca operator wózków jezdniowych	3
Palacz CO	2
Monter ociepleń budynków	1
Wykonywanie wyrobów cukierniczych	1
Instruktor nauki jazdy kat. B	1

Nazwa szkolenia	Liczba osób, które ukończyły szkolenie
Kurs grafiki komputerowej	1
Mikropigmentacja brwi oraz makijaż permanentny oczu i ust	1
Kurs kadry i płace od podstaw – program Symfonia	1
Szkolenie w zakresie pdr usuwanie wgnieceń	1
Instruktor szkolenia psów i grup psów	1
Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej	1
Obsługa urządzeń elektroenergetycznych do 1 kV	1
Kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego	1
Kurs masażu I, II stopnia o profilu rozszerzonym	1
Razem	66

Spośród wszystkich osób skierowanych na szkolenia, 2 osoby zarejestrowane były w urzędzie jako osoby poszukujące pracy z przyznaną rentą szkoleniową. Świadczenie to jest specyficzną formą renty z tytułu niezdolności do pracy. Osobie, która spełnia warunki do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, może być przyznana renta szkoleniowa, ale musi być w stosunku do niej orzeczona celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niemożność pracy w dotychczasowym zawodzie. Oznacza to, że pobierając świadczenie z ZUS można jednocześnie ukończyć kursy przekwalifikowania zawodowego, które umożliwią kontynuowanie kariery zawodowej.

Jedna osoba rozpoczęła studia podyplomowe – Podyplomowe Studia Menedżerskie oparte na strukturze MBA.

Tabela 7 Stopa ponownego zatrudnienia po ukończonym szkoleniu

Rodzaj programu	Osoby które zakończyły uczestnictwo w programie w 2016 r.	Osoby które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w programie w ciągu 3 miesięcy	Stopa ponownego zatrudnienia kol 3 : kol 2
1	2	3	4
Szkolenia ogółem w tym bony szkoleniowe	66	58	87,88%

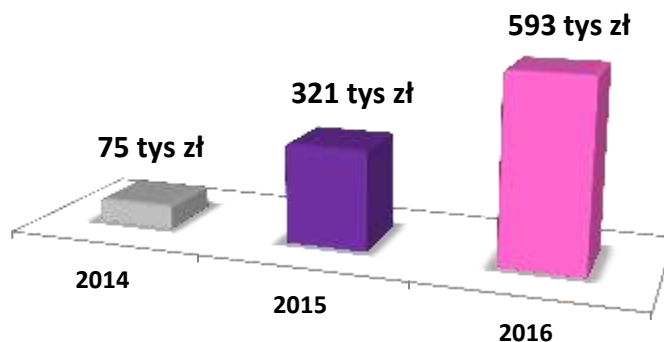
4. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Od II połowy 2014 roku wprowadzono nowe rozwiązania prawne wspierające inwestowanie w kapitał ludzi w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Krajowy Fundusz Szkoleniowy powstał w oparciu o środki Funduszu Pracy. Środki te są przeznaczone na dofinansowanie kosztów projektu szkoleniowego dla pracownika i pracodawcy - na wniosek pracodawcy złożony do urzędu. Realizowane od dwóch lat przez urząd pracy działania w ramach KFS są możliwością i szansą zwiększenia inwestycji w potencjał kadrowy pracowników i pracodawców, co przekłada się na poprawę zarówno pozycji firmy na rynku jak i samego pracownika.

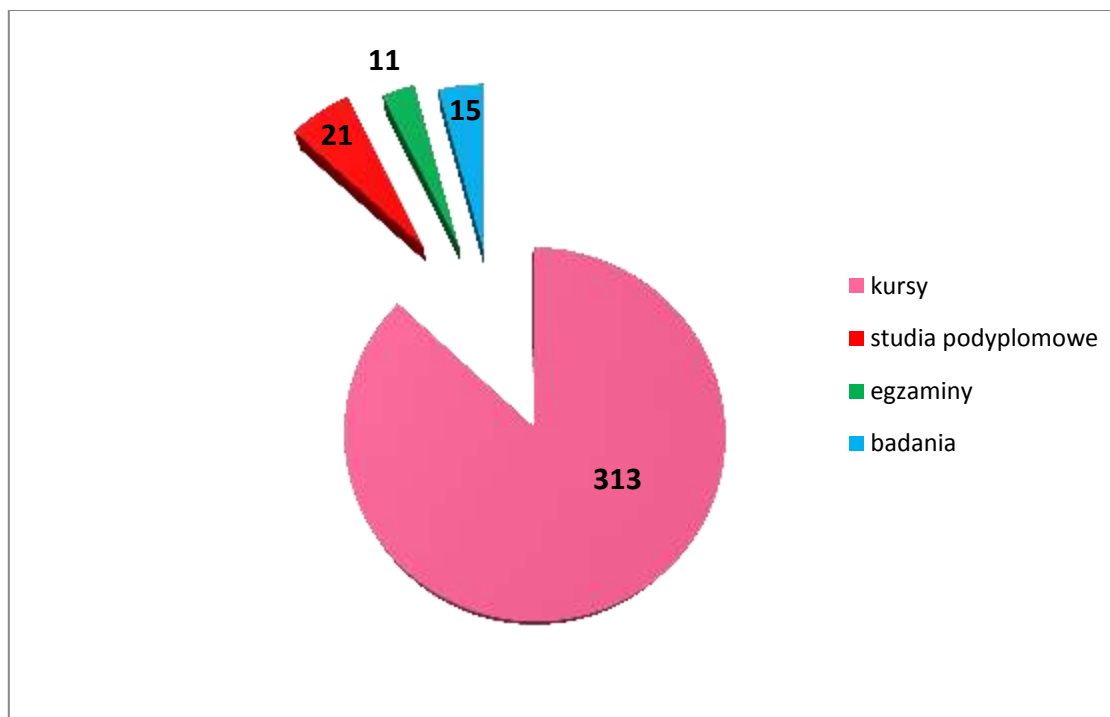
W roku 2016 Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim przeznaczył na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców środki w wysokości: **593,0 tys. zł.**

Wykres 11. Wykorzystanie środków KFS w latach 2014 - 2016

Działania w ramach KFS mogą być finansowane w wysokości 80% ich kosztów (w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wys. 100%), nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Wykres 12. Formy wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2016 roku

Szkolenia sfinansowane w ramach środków KFS w roku 2016 obejmowały następujące obszary zawodowe:

- księgowość
- fizjoterapia i medycyna
- operatorzy sprzętu ciężkiego
- spawanie
- transport (kursy prawa jazdy)
- obsługa sprzętu specjalistycznego i maszyn
- obsługa systemów i technologii
- szkolenia z zakresu prawa i administracji
- fryzjerstwo
- kursy językowe
- kulinaria
- kosmetyka
- jubilerstwo
- florystyka
- budownictwo

V. REALIZOWANE INSTRUMENTY RYNKU PRACY

W roku 2016 Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim realizował zadania oraz instrumenty przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia oraz ustawą o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Najpopularniejszymi formami wsparcia były organizowane staże, prace interwencyjne oraz środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Tabela 8 Osoby bezrobotne objęte instrumentami rynku pracy w roku 2015 i 2016

Nazwa programu	Liczba osób objętych programem	
	rok 2015	rok 2016
Prace interwencyjne	290	277
Prace interwencyjne – Pracodawca za zatrudnienie osoby bezrobotnej, skierowanej przez urząd pracy otrzymuje zwrot części kosztów dot. wynagrodzenia, nagród i składek na ubezpieczenie społeczne. Okres za jaki przysługuje refundacja wynosi 6 miesięcy, wysokość refundacji miesięcznie wynosi średnio ok. 950 zł. Po okresie refundacji pracodawca jest zobowiązany do dalszego utrzymania zatrudnienia przez okres 4 miesięcy.		
Staż	558	572
Staż – nabywanie przez osoby bezrobotne umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego przez wykonywanie pracy u pracodawcy, bez nawiązywania stosunku pracy. Czas trwania stażu wynosi 6 miesięcy, a dla osób do 30. roku życia - 12 miesięcy. Miesięczna kwota stypendium wynosi: ze środków Funduszu Pracy – 851,63 zł, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – 997,40 zł. Stypendium wypłacane jest przez urząd.		
Szkolenia	82	66
Szkolenia realizowane są w formie indywidualnej dla osób bezrobotnych, które wskazują rodzaj szkolenia pod potrzeby pracodawcy. Szkolenie obejmuje przeciętnie 25 godzin zegarowych w tygodniu. Maksymalny koszt szkolenia dla jednej osoby nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia, tj. 12 165,12 zł.		
Prace społecznie użyteczne	99	121
Prace społecznie – użyteczne – prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. PS-U organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace wykonywane są przez 10 godzin w tygodniu, osoby skierowane otrzymują miesięczne świadczenie w wysokości 324 zł,		
Przyznanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej	139	129
Wysokość dotacji wynosiła 20 tys. zł, wymagany okres prowadzenia działalności 12 miesięcy. W roku 2016 udzielono 129 dotacji, w tym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – 110, ze środków Funduszu Pracy – 16, ze środków PFRON – 3.		
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	71	66
Wysokość pomocy wynosiła 20 tys. zł na jedno stanowisko, wymagane zatrudnienie na wyposażonym stanowisku – 24 miesiące. W roku 2016 utworzonych zostało 66 stanowisk pracy.		

Tabela 9 Stopa ponownego zatrudnienia wybranych programów rynku pracy

Rodzaj programu	Osoby które zakończyły uczestnictwo w programie w 2016 r.	Osoby które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w programie w ciągu 3 miesięcy	Stopa ponownego zatrudnienia w 2016 r. (kol 3 : kol 2)	Stopa ponownego zatrudnienia w 2015
1	2	3	4	5
Staże	447	392	87,7%	79,3%
szkolenia	66	58	87,9%	81,5%
prace interwencyjne	257	219	85,2%	93,9%

W ramach tzw. refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy (maksymalna kwota refundacji – **20 000** zł) pracodawcy utworzyli **66** nowych stanowisk pracy, m.in. pracownika budowlanego, stolarza, instalatora wod.-kan., mechanika samochodowego, pracownika produkcji.

W roku ubiegłym **134** bezrobotnych otrzymało środki na założenie własnej firmy. Środki na podjęcie działalności gospodarczej pochodziły z Funduszu Pracy (**21** osób), PFRON (**3** osoby) i Europejskiego Funduszu Społecznego(**110** osób).

Najczęściej wybierane rodzaje działalności to:

- handel (23 osoby)
- usługi remontowo-budowlane (21 osób),
- usługi fryzjerskie i kosmetyczne (14 osób),
- usługi projektowe i architektoniczne (7 osób)
- konserwacja i naprawa pojazdów (4 osoby)
- usługi krawieckie (6 osób)

1. Karta Młodego Przedsiębiorcy

Jednym z priorytetowych działań realizowanych przez urząd jest wspieranie przedsiębiorczości. W roku 2016 rozpoczęto realizację innowacyjnego programu skierowanego do młodych przedsiębiorców, którzy nie ukończyli 30 lat – **Karta Młodego Przedsiębiorcy**. Pomysł przedsięwzięcia narodził się przy okazji współpracy z powiatem nyskim – Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie. W dniu 22 kwietnia 2016 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Starostą Nyskim a Starostą Wodzisławskim w zakresie realizacji ww. programu.

Celem tej inicjatywy jest tworzenie sprzyjającego otoczenia do prowadzenia biznesu przez osoby młode, w tym poprzez zmniejszanie barier w zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy oraz system preferencji.

Każdy uczestnik programu, czyli osoba do 30. roku życia, prowadząca lub planująca podjąć działalność gospodarczą w oparciu o dotację, przyznaną przez urząd otrzymuje kartę identyfikacyjną zabezpieczoną hologramem. Karta ta uprawnia do uzyskania zniżek na zakup towarów lub usług, ulg i innych udogodnień w lokalnych firmach i instytucjach, które wyraziły chęć uczestnictwa w programie i które uzyskały status partnera programu.

W trakcie realizacji programu urząd pozyskał 68 partnerów. Karty Młodego Przedsiębiorcy posiada 100 uczestników.

2. Nowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia

2.1. Bon szkoleniowy

Bon szkoleniowy stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenie kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia (do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia).

W ramach bonu szkoleniowego nowe kwalifikacje zdobyło **34** bezrobotnych.

2.2. Bon na zasiedlenie

W związku z podjęciem zatrudnienia poza miejscem dotychczasowego zamieszkania w roku 2016 dziewięciu osobom bezrobotnym przyznano bon na zasiedlenie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zamieszkania do wysokości 200% przeciętnego wynagrodzenia.

2.3. Refundacja części kosztów wynagrodzeń bezrobotnych do 30 roku życia

Dużym zainteresowaniem wśród pracodawców cieszył się nowy instrument skierowany do bezrobotnych poniżej 30 roku życia, którego celem, zgodnie ze stanowiskiem projektodawców, było zachęcenie pracodawców do zatrudniania młodych bezrobotnych oraz zmniejszenie liczby pozapracowniczych form zatrudnienia.

Pracodawca, który zatrudni osobę do 30 roku życia przez okres co najmniej 24 miesięcy, otrzymuje przez 12 miesięcy zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia. Również przedsiębiorcy niezatrudniający pracowników mogą skorzystać z tej formy wsparcia. Warunkiem realizacji tej formy pomocy jest prowadzenie przez podmiot działalności przez okres co najmniej 6 miesięcy i niezmnieszenie w tym okresie zatrudnienia z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Refundacja może być przyznana na każde stanowisko pracy pod warunkiem figurowania w rejestrach urzędu bezrobotnych posiadających niezbędne bądź pożądane przez pracodawców kwalifikacje. Z tej formy aktywizacji w roku ubiegłym skorzystało 195 osób bezrobotnych.

3. Pomoc w podjęciu zatrudnienia osobie powyżej 50 roku życia

Na podstawie zawartej z urzędem umowy w roku 2016 przyznano 17 pracodawcom dofinansowanie przez okres 12 miesięcy wynagrodzenia w wysokości połowy najniższego wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanych bezrobotnych, którzy ukończyli 50 rok życia. Osoby powyżej 50 roku życia zatrudniane były na różnych stanowiskach pracy, począwszy od pracowników umysłowych, a skończywszy na robotnikach budowlanych o różnych specjalnościach. Bezrobotni w tej grupie wiekowej stanowią na rynku pracy niewykorzystane zasoby doświadczonych pracowników.

VI. POWIATOWA RADA ZATRUDNIENIA

W 2016 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim, współpracował także z organem opiniodawczo- doradczym jakim jest Powiatowa Rada Zatrudnienia.

Rada rozpatrywała sprawy dotyczące:

- zaopiniowania kryteriów podziału środków z Funduszu Pracy na realizację programów dotyczących promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych;
- wydawania opinii w sprawie otwierania kierunków kształcenia, (Rada pozytywnie zaopiniowała tworzenie nowych kierunków kształcenia w zawodach: kierowca mechanik, mechanik motocyklowy, technik energetyk);
- opiniowania wniosków o umorzenia nienależnie pobranych świadczeń oraz środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej;
- wydania pozytywnej opinii w sprawie realizacji programu specjalnego „Zaczynamy od przedszkola”;

W 2016 r. odbyły się cztery posiedzenia Powiatowej Rady Zatrudnienia kadencji 2012-2016. Kadencja PRZ zakończyła się w marcu 2017. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - zarządzeniem Starosty Wodzisławskiego w miejsce Powiatowej Rady Zatrudnienia zostanie powołana Powiatowa Rada Rynku Pracy.

VII. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W ROKU 2015 i 2016

Tabela 10 Struktura wydatków Funduszu Pracy i EFS w 2015 i 2016 roku

Nazwa programu	Wydatki (w tys. zł) w 2015 r.	Wydatki (w tys. zł) w 2016 r.
kwota środków Funduszu Pracy i EFS ogółem,	16 299,6	18 205,9
w tym:		
wypłata zasiłków i dodatków aktywizacyjnych	6 328,0	5 619,4
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	9 468,1	12 183,3
w tym:		
szkolenia (w tym bony szkoleniowe)	270,9	275,6
staże (w tym bony stażowe)	3 418,1	3 450,3
roboty publiczne	0	303,8
prace interwencyjne	977,7	1 256,1
bon zatrudnieniowy	85,4	29,9
dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnych 50+	58,2	116,6
refundacja wynagrodzeń osób do 30 r. życia	0	2 090,0
środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 644,4	2 432,7
refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	1 401,6	1 336,5
prace społecznie-użyteczne	140,3	146,2
bon na zasiedlenie	48,0	118,0
zatrudnienie wspierane	23,9	17,8
koszty badań bezrobotnych i specyficznych elementów programu specjalnego	9,6	16,8
stypendia za kontynuowanie nauki	7,6	0
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	321,7	593,0
pozostałe wydatki Funduszu Pracy na finansowanie zadań fakultatywnych związanych z obsługą bezrobocia: - opłaty pocztowe i bankowe	503,5	403,2

Nazwa programu	Wydatki (w tys. zł) w 2015 r.	Wydatki (w tys. zł) w 2016 r.
<ul style="list-style-type: none"> - koszty druków - koszty obsługi rachunku FP - działalność klubów pracy i poradnictwa zawodowego - eksploatacja systemu informatycznego 		

Obok zadań niewymagających zaangażowania środków Funduszu Pracy, jakimi są m.in. usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, realizowano zadania z wykorzystaniem środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Realizacja zadań w tym zakresie odbywała się w oparciu o środki Funduszu Pracy przyznane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu oraz na wspieranie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców (Krajowy Fundusz Szkoleniowy), fundusze Unii Europejskiej – Europejski Fundusz Społeczny oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ogółem PUP sfinansował w roku 2016 programy na rzecz promocji zatrudnienia na kwotę **12 523,9** tys. zł (o **2 649,2** tys. zł więcej, niż w 2015 r.), w tym:

- **7 417,5** tys. zł – środki Funduszu Pracy
- **4 172,8** – środki Europejskiego Funduszu Społecznego
- **340,6** tys. zł - środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- **593,0** tys. zł - środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego

VIII. PROJEKTY NA RZECZ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.

Tabela 11 Projekty na rzecz aktywnej polityki rynku pracy współfinansowane ze środków EFS

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Czas trwania projektu	Koszt projektu w 2016r. (w tys. zł.)	Liczba beneficjentów programu
„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wodzisławskim (II)”	PO WER, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy,	01.01.2016- 31.12.2016	2 597,6	314
„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wodzisławiu Śląskim (II)”	RPO Woj. Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VII Regionalny Rynek Pracy, Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)	01.01.2016- 31.12.2016	1 575,2	160
Ogółem		x	4 172,8	474

IX. PODSUMOWANIE

Miniony 2016 rok, był drugim z kolei rokiem poprawy koniunktury gospodarczej, w którym popyt na wiele stanowisk pracy okazał się być wyższym od podaży i pojawiło się określenie „ryнку pracownika”. Brak pracowników zanotowała szczególnie branża budowlana, transportowa i gastronomiczna. Wielu przedsiębiorców zmuszonych było uzupełnić braki pracownikami zza wschodniej granicy – urząd wydał zgodę na pracę w naszym powiecie dla ponad 2500 obywateli Ukrainy.

Szanse na podjęcie zatrudnienia nie są jednakowe dla poszczególnych grup osób zarejestrowanych: problem bezrobocia częściej dotyka kobiet (ponad 62% ogółu zarejestrowanych), oraz osoby z grupy 50+.

Programy finansowego wsparcia aktywizacji zawodowej skierowane są przede wszystkim do grup o słabszej pozycji na rynku pracy. Okres projektowania na lata 2014-2020 zakłada zasilenie środkami Europejskiego Funduszu Społecznego przede wszystkim osoby młode do 30 roku życia, długotrwale bezrobotnych i osoby niepełnosprawne. Co najmniej 70% środków Funduszu Pracy i EFS przeznaczonych jest na zwiększanie aktywności zawodowej tych osób.

Do najważniejszych działań, które wspierają tworzenie nowych miejsc pracy i zwiększają potencjał gospodarczy powiatu, planowanych do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu śl. na najbliższe lata będą należały:

- a) promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia młodych – udzielanie wsparcia finansowego i doradztwa na rzecz rozwoju nowych firm w powiecie, promowanie programu „Karta Młodego Przedsiębiorcy” i rozszerzanie o kolejnych beneficjentów.
- b) wsparcie lokalnego biznesu poprzez dofinansowanie wyposażenia nowych miejsc, refundacje części kosztów wynagrodzenia zatrudnianych bezrobotnych.
- c) podwyższanie kwalifikacji pracodawców i pracowników poprzez wsparcie edukacji ustawicznej środkami Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
- d) wsparcie zatrudnienia osób młodych do 30 roku życia – realizacja programu refundacji części kosztów wynagrodzenia przez okres 12 miesięcy.

Dodatkowo w ramach omawianych działań urząd przeprowadzi badania dotyczące sytuacji ludzi młodych na rynku pracy powiatu wodzisławskiego. Poznanie czynników determinujących sytuację ludzi młodych do 30. roku życia ma na celu opracowanie rekomendacji na rzecz wzrostu zatrudnienia omawianej grupy oraz wzmocnienie ich pozycji na rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe odgrywa ogromną rolę w rozwoju współczesnego społeczeństwa, a szczególnie młodego człowieka, stojącego na początku wyboru ścieżki rozwoju zawodowego, dlatego planowane są działania z zakresu poradnictwa zawodowego na terenie placówek edukacyjnych powiatu: warsztaty, spotkania, konkursy („Start w biznes” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych), szkolenia dla pedagogów i doradców zawodowych szkół ponadgimnazjalnych z tematyki lokalnego rynku pracy, zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od I.2016 r. do XII.2016 r.	4
Wykres 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2004-2016 (stan na 31 grudnia).....	5
Wykres 3. Miesięczne wskaźniki stopy bezrobocia w powiecie wodzisławskim w okresie I-XII 2016 r.	6
Wykres 4. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	8
Wykres 5. Bezrobotni wg wieku ogółem (wartości liczbowe) - stan na 31 grudnia 2015 i 2016 r.....	8
Wykres 6. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia (w%) - stan na 31.12.2016 r.	9
Wykres 7. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia (wartości liczbowe) - stan na 31 grudnia 2015 i 2016 r.	9
Wykres 8. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy (w%) wg stanu na 31 grudnia 2015 i 2016 r.....	11
Wykres 9. Ustalone profile w roku 2016	12
Wykres 10. Ustalone profile w roku 2015	13
Wykres 11. Wykorzystanie środków KFS w latach 2014 - 2016.....	38
Wykres 12. Formy wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2016 roku	39

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu wodzisławskiego wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.....	7
Tabela 2. Bezrobotni zarejestrowani w dniu 31.12.2015r. i 31.12.2016r. wg czasu pozostawania bez pracy	10
Tabela 3 Wykaz zakładów pracy chronionej z powiatu wodzisławskiego	22
Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych objętych usługami rynku pracy z zakresu poradnictwa	30
Tabela 5 Tematy zajęć poradnictwa grupowego	31
Tabela 6 Obszar szkoleń bezrobotnych i poszukujących pracy w 2016 roku	36
Tabela 7 Stopa ponownego zatrudnienia po ukończonym szkoleniu	37
Tabela 8 Osoby bezrobotne objęte instrumentami rynku pracy w roku 2015 i 2016	40
Tabela 9 Stopa ponownego zatrudnienia wybranych programów rynku pracy.....	41
Tabela 10 Struktura wydatków Funduszu Pracy i EFS w 2015 i 2016 roku	45
Tabela 11 Projekty na rzecz aktywnej polityki rynku pracy współfinansowane ze środków EFS.....	47

Spis rysunków:

Rysunek 1. Wystawcy Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.....	17
Rysunek 2. Uczestnicy Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.....	17
Rysunek 3. Stoisko ofert pracy EURES podczas Wakacyjnego Kiermaszu Pracy – 16 czerwiec 2016 r.....	20
Rysunek 4. Prezentacja dla młodzieży dotycząca usług EURES w Cechu Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców - 13 maj 2016 r.....	20
Rysunek 5. Usługi elektroniczne urzędu dostępne na stronie www.wodzislawslaski.praca.gov.pl	24
Rysunek 6. Strefa Pracodawcy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wodzisławiu Śląskim	25
Rysunek 7 Barometr zawodów dla powiatu wodzisławskiego na rok 2017 opracowany przez ekspertów	27
Rysunek 8. Eksperti tworzący barometr zawodów.....	28
Rysunek 9. Opinie uczestników warsztatów grupowych	32